

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	v upravnistvu prejeman:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izjaja vsak dan zvečer izveniš nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6-50	celo leto K 35—
na mesec 2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Državni zbor.

Včeraj je imela poslanska zbornica po kratkem odmoru zopet sejo, da absolvirajo nujni dnevi red, ker finančni odsek ni končal svojega dela. Najprej se je vršilo tretje branje epidemijskega zakona. Ko so krščanski socialisti, ti sovražniki vsake čistote in znanosti, onemogočili mesece januarja tretje branje zakona o nalezljivih boleznih, so v teh desetih dneh, ko poslanska zbornica ni zasiedala, napravili po svojem časopisu velikansko gonjo proti temu zakonu. Upali so, da še pri tretjem branju onemogočijo zakon. Vendar pa so se sramotno blamirali. Predvsem so zahtevali poimensko glasovanje. Ker je bila sejnica precej slabo obiskana, je bilo za krščanske socialiste precej težko, dobiti potrebnih 50 glasov. Tedaj so jim pa priskočili na pomoč njihovi najožji somišljeniki, slovenski klerikalci in pa Rusini. — Končno je bil zakon sprejet s 141 glasovi proti 67. Proti so glasovali krščanski socialisti, klerikalni Slovenci, Poljaki in Rusini.

Nato se je vršilo prvo branje zakona o varstvu pekov. Poslanec Muchitsch je govoril dve uri. Kot prvi generalni govornik je govoril posl. Reitzes, ki je imel pravzaprav obstrukcijski govor ter je sejo precej raztegnil. Posl. Reitzes in njegovi tovariši so namreč napovedali ostro opozicijo proti vpogledu v trgovske knjige pri odmerjanju davka. V sredo se je vršilo zaupno posvetovanje med predsedstvom ukrajinske zveze in poslancem Breiterjem in Reitzesom. Dogovorili so se, da bodo Rusini skupno z imenovanima poslancema energično nastopili v plenarni zbornici proti vpogledu v trgovske knjige in za hišnorazredni davke. V to svrhu je bil včeraj posl. Breiter izvoljen za generalnega govornika v debati o zakonu glede varstva pekov. Njegov namen je, da debato kolikor mogoče podaljša. Obenem pa hoče zavlačiti debato o krošnjarskem zakonu, ki je kot naslednja točka na dnevnem redu. Rusini hočejo pri debati o krošnjarskem zakonu obstruirati ter eventualno onemogočiti sejo finančnega odseka. Tanes imajo načelniki strank sejo, da se posvetujejo o nadaljnjem delu

finančnega odseka in poslanske zbornice pred Veliko nočjo.

V sledečem podajamo sejno poročilo.

Predsednik je otvoril sejo ob 3. uri 10 minut. Finančni minister je predložil osnovno zakona o davku na vžgalice. Po tem zakonu bo znašal davek na žveplene vžgalice 2 vinarja za vsak zavojček, v katerem ni več nego 80 vžgalic, za zavojčke z večjo vsebino pa 2 vinarja za vsakih 80 vžgalic ali delne množine, za druge vžgalice 2 vinarja za vsak zavojček z ne več nego 60 vžgalicami, za zavojčke z večjo vsebino 2 vinarja za vsakih 60 vžgalic ali delne množine. Za vžgalne svečice bo znašal davek 10 vinarjev za vsakih 60 komadov in nadaljnih 10 vinarjev za zavojček z večjo vsebino nego 60 komadov. Takozvani strojčki za vžganje so tudi davku podvrženi, vendar pa tak davek ne sme biti višji nego 2 K od komada. Davek bo dal državi v prvem letu okroglih 9 in pol milijona kron, če se bo konzum le nekoliko zvišal, kakih 12.744.000 K. Kakor hitro pa bo konzum znašal 5 vžgalic na osebo, tedaj bo davek donášal 16 milijonov kron.

Justični minister je nato v dopisu glede konfisciranja nekega češkega lista zaradi priobčitve govora, ki ga je imel neki poslanec v brambnem odseku, odgovoril: Državno pravdnistvo v Pisku je konfisciralo cel list zaradi tega, ker je priobčil vsebino nekega govora v brambnem odseku. Okrožno sodišče v Pisku je konfiskacijo potrdilo ter zavrnilo ugovor urednika. Državno pravdnistvo in okrožno sodišče v Pisku sta bila pri tem mnenja, da poročila o posvetovanjih državnozbornskih odsekov in deželnih zborov ne uživajo varstva § 28. tiskovnega zakona. Nasproti temu pa je višje deželno sodišče v Pragi pri rešitvi urednikovega ugovora zavzelo nasprotno stališče ter razveljavilo konfiskacijo. V enakem slučaju, ki se je tikal dunajske »Arbeiterzeitung«, je deželno sodišče kakor tudi višje deželno sodišče na Dunaju zanimalo vprašanje, ali naj se uporablja določilo § 28., točka 4. tiskovnega zakona tudi za poročila o odsekovih sejah. Ta nasprotja sodnijskih razsodb so dovedla generalno prokuraturo do tega, da je povzročila razsodbo najvišjega sodno-

ga in kasacijskega dvora. Ta je nato v svoji razsodbi z dne 5. novembra 1912 izjavil, da posvetovanja odsekovih komitejev in komisij poslanske zbornice in deželnih zborov nimajo značaja javnih sej in da torej ne uživajo resnične poročila o takih sejah varstva § 28. tiskovnega zakona. Z ozirom na to razsodbo se ne more postopanje državnega pravdnistva v Pisku smatrati kot kršitev imunitete.

Nato se je prečital še dopis justičnega ministra glede na vprašanje zaradi splošnega naraščanja konfiskacij in zaradi preostre uporabi tiskovne policije v Dalmaciji. To konfiskacijsko prakso zagovarja justični minister predvsem z velikim razburjenjem, ki vlada v javnosti in seveda tudi v časopisju.

Nato je zbornica prešla na dnevni red. Najprvo je bilo na vrsti tretje branje epidemijskega zakona.

Poslanec Parrer je predlagal poimensko glasovanje.

Predlog so podpirali krščanski socialisti, Rusini in klerikalni Slovenci.

Pri poimenskem glasovanju je bil zakon sprejet s 141 proti 67 glasovom.

Druga točka dnevnega reda je bilo prvo branje vladne predloge o zakonu glede varstva pekovskih delavcev. Prvi je govoril krščanski socialist posl. Loser, ki je staval predlog, naj se odkaze predloga socialno-političnemu odseku. Po posl. Jirasku je govoril socialno - demokratični poslanec Muchitsch ter ostro napadal gosposko zbornico, ki je glavna zapreka socialno - političnega napredka v Avstriji. Posl. Choc je predlagal, naj se predloga odkaze narodno - gospodarskemu odseku.

Nato je bila debata zaključena. Za generalna govornika sta bila izvoljena posl. Reitzes (pro) in posl. Brandl (contra).

Posl. Reitzes je imel obstrukcijski govor. Ob pol 11. je prosil posl. Reitzes predsednika, naj mu dovoli, da prekine svoj govor ter ga nadaljuje naslednji dan. Govor bi potem končal v eni uri. Predsednik je odklonil ta kompromis. Posl. Reitzes je potem govoril še nekaj časa, nakar je bila seja zaključena.

Prihodnja seja je danes dopoldne ob pol 11.

Velik shod Narodne stranke v kozjasnkem okraju.

V Polju poleg Podčetrka se je vršil v nedeljo dne 9. februarja izvanredno močno obiskan shod Narodne stranke. Prišlo je na stotine kmečkih mož iz Lastrniča, Sedlarjevega in Buč. Sklicalo je shod napredno politično društvo za šmarski, rogaški in kozjanski okraj; vodil ga je vrli naš Ferdo Glojnarčič. Urednik V. Spindler iz Celja je razpravljal o gospodarskih posledicah sedanjih političnih zapletljajev, o davčnih predlogih v parlamentu in o zanemarjenem načrtu sotske železnice. Ko je omenjal žalostno vlogo, ki jo igra v tej zadevi poslanca dr. Jankovič in dr. Benkovič, so zadoneli iz stotine grl kliči: Proč z njima! Za urednikom Spindlerjem je govoril, burno pozdravljen, načelnik Narodne stranke, dež. posl. dr. Kukovec. Izjavil je med drugim sledeče: »Mariborsko časopisje je začelo zadnje tedne prav nesramen boj proti vsem onim, ki ne odobravajo politike dr. Korošca v deželni zboru štajerskem. To časopisje se dela, kakor da bi bil kaplan dr. Korošec že slovenski narod na Sp. Štajerskem in je torej vsak, ki ni z njegovim javnim delovanjem zadovoljen, narodni izdajalec! Umljivo je, da se moj govor v Župelevcu ni klerikalcem dopadel. »Slov. Gospodar« pa ni vedel proti njemu nič stvarnega navesti, ni mogel jedra mojih izjavljanj glede dr. Benkovičevega nesrečnega nemškega spisa ovreči, temveč je venomer trdil, da je bil govor slab in da me je zaradi njega treba zaničevati. Take graje, ki je osnovana samo na strankarski strasti mariborske gospode in ki se ni vedelo za njo navesti druge utemeljitve, ko psovke, pa se jaz nič ne bojim. Vsak političen voditelj, ki mu ni so pred očmi samo osebne koristi, temveč blagor naroda, je dolžen govoriti po svoji vesti in po svojem prepričanju. To sem vedno storil dosedaj in bom storil tudi zanaprej. Z mojim stališčem, da nas je slovenski narod poslal v Gradec delat in koristnih postav sklepaj, ne pa delat z obstrukcijami strankarskih kupčij na škodo narodne celote, kakor to dela klerikalna stranka, so se strinjali

kmetje v Št. Pavlu, Župelevcu in tudi vi se očitno s tem stališčem strinjate. Na to je govornik obširno opisoval postanek in vzroke obstrukcije, njen potek, nedosledno postopanje slovenskoklerikalnih poslancev, njih ošabnost napram neklerikalnemu javnemu mnenju, samodržstvo dr. Koroščevo v Kmečki zvezi, v kateri nimajo niti odborniki, niti zvezni poslanci, niti pristaši nobene besede v odločilnih trenutkih, nepošten boj »Slov. Gosp.« in »Strazhe« napram naprednjakom. Opisoval je velike zmešnjave, ki so nastale v deželni gospodarstvu vsled dr. Koroščevih političnih kapric. »Jaz sem bil vedno nasprotnik Nemcev«, je nadaljeval govornik, »in sem vedno po svojih močeh gledal na to, da se je stranka, kateri namreč, borila proti narodnim našim protivnikom za gospodarske in politične pravice slovenskega naroda. Storila je pa to brez sebičnosti, brez ozira na to, ali se tako stališče vedno in povsod tudi volilstvu dopade. Storila je to vedno na odkrit in pošten način, v prepričanju, da se ji ni treba posluževati tudi napram nasprotniku sleparij in malenkostnih laži. Take reči slabim vedno škodujejo.« Govornik je na to obrazložil gospodarske škode obstrukcije in se bavil z vprašanjem, ali je tako nedosledna in neresna obstrukcija, kakor jo vodi dr. Korošec s svojimi tovariši, vredna velikih žrtev, ki jih moramo vsi nositi in če je kje kako poročilo, da bo ta obstrukcija z uspehom končala. »V klerikalnem časopisju je neprestano brati članke, ki se malo in neresno bavijo z Nemci, pač na neprestano z menoi z Narodno stranko. O obstrukciji pišejo klerikalci tako, kakor da bi bila naperjena proti — slovenskim naprednjakom in ne proti sovražnikom, Nemcem. Ali je tako udarjanje na strankarski reklamni boben koristno in umestno? V takih razmerah so odobrili pristaši Narodne stranke geslo: za delazmožnost štajerskega deželnega zbora! Ven s političnimi slepariji in lenuhi! Govor je napravil na zborovalce globok vtisk. Videlo se je tudi tu, da ni med ljudstvom za dr. Korošec - Benkovičeve »junaške« boje v Gradcu in na Dunaju nobenega razumevanja. Polomom dunajskih obstrukcij so sledil polom graške. Trpeli bomo veliko škodo — ki bo na, unamo, imela vsi to dobro stran-

LISTEK.

Skrivnost hiše št. 47.

Roman.

Angleški spisal J. Storer Clouston.

(Dalje.)

Toda umetnikova dobrohotnost se je bila že spremenila v ošabno zaničevanje in celo signora je stisnila svoja krila k sebi, ko je šla mimo sarahopetca.

Nadzornik je preiskal gredice, ki jih je bil morilec prekopal, a ni našel niti ene koščice, kaj še ostanek trupla, kakor je tenorist pričakoval.

V kamini v knjižnici je našel ogorele ostanke neke francoske knjige, v kotu te sobe pa zmečkan listek, na katerem so bile s svinčnikom zapisane besede: krtača za laze — dva para spodnjih hlač — kajuto naročiti.

Pri čitanju tega listka je sicer tako molčeči Bray postal ves razburjen in zgovoren.

»Kajuto naročiti,« je ponavljal. Torej hoče čez morje. Za vruga — kaj — in kam — in s katerim parnikom? Če bi vedel vsaj ime, pod katerim je naročil kajuto!

»Soper,« se je očitajoče oglasil iz ozadja Chapel.

»A kako pa to veste?« je zakričal nadzornik, ko je bil nekaj trenutkov strmel v Chapel. »Tristotisoč hudičev — govorite.«

»Če bi me ne bili prej prekinili,« je izpregovoril razžaljeni pisatelj, »bi bili izvedeli, da sem jaz z dotičnim človekom sam govoril. Ker je pa rekel, da se piše Soper, sem šel nazaj v svojo sobo.«

»Ali je to sleparija?« je nevoljno vprašal nadzornik.

»Povedal sem vam dobesedno kar sem doživel,« je osorno odgovoril Feliks Chapel.

Nadzornik je odpiral usta, a ni mogel nobenega glasu spraviti iz sebe; naposled je prišel toliko do sape, da je zaklical:

»Naj me vzame hudič — taka oslarija se mi še ni primerila.«

Dalje pa ni rekel nobene besede, nego z neverjetno naglico izginil.

XXXI.

Sivi valovi so se podili proti obzorju; po nebu je begala blede karavana oblakov. Skoz to mokro puščavo je »Roumelia« jadrala proti zapadu, malenkosten fragment, izročen na milost in nemilost vetru in valovom.

V prijaznem koticu na krovu, zavita v tople odeje, sta sedela velečastni Septim Soper in njegova soproga — tako sta se namreč imenovala na ladji. Dasi je bil veter precej rezek in morje nekoliko vzburkano, je parnik vendar vozil mirno in odlična zakonska dvojica se je v svojem inkognitu prav dobro počutila.

»Ljuba žena,« je rekel cerkveni dostojanstvenik, »tvoja misel, na-

praviti to potovanje, je bila res jako dobra.«

»Posebno prijetno je, da naju menda nihče ne pozna,« je pristavila gospa.

»To je res čudno,« je menil on kakor bi bil nekoliko razočaran. »Jaz si kar ne morem misliti, kako je mogoče, da me med tolikimi rojaki nihče ne pozna. Potniki so bržkone sami Amerikanci.«

»Že zopet tisti bolnik,« je zdaj zašepetala gospa in se dotaknila roke svojega soproga.

Res se jima je približal ves zaviti mož, ki sta ga vodila in podpirala dva mornarja, in se je skoro kraj njih vsedel na stol.

»Če bi le vedno ne prihajal blizu naju,« je nevoljno godrnjal duhovni gospod. »Ko sem bil župnik, sem imel dovolj križev z bolniki in nisem svojih dolžnosti nikoli zamenjal, ali da bi po nepotrebnem gledal kaj neprijetnega, te navade se ne bom nikoli navzel.«

»Mož,« je rekla gospa, »oglej si tega človeka natančno. To je čisto gotovo tisti človek, ki je prišel v Queenstownu tako kasno na ladjo. Poglej njegove oči — čisto blizu so skupaj.«

»Tistega človeka v Queenstownu nisem videl, a ta se mi zdi znan. Kje sem neki že videl te oči?«

»Čudno je, da takrat, ko je prišel na ladjo, nikakor ni izgledal kakor bi bil bolan,« je rekla gospa.

»Ali res?« je vprašal škof, ki mu je postalo že prav neprijetno pri sr-

cu. »Odmakniva stole malo dalje; jaz načeloma ne maram ne bolnih, ne skrivnostnih ljudi.«

Zaviti bolnik se je med tem sam s seboj temeljito posvetoval.

»Nikoli bi ne mislil,« je govoril sam sebi, »da se more kdo tako maskirati, kakor ta dva. Skoro bi dvomila, da sta prava, ali po dobjenih informacijah je vsak dvom izključen.«

Ladja je nadaljevala svojo pot; zdelo se je, kakor da je ločena od vsega sveta. V duhu pa je na stotisoče ljudi, ki čitajo časopise, sledilo tej ladji. »Roumelia« je bila namreč z brezžično telegrafijo v živahni zvezi z dvema deloma sveta in v mnogo stotisoč izvodih so časopisi dvakrat na dan spravljali med ljudi razna obvestila, kakor na primer to-le: »Molyneux in Eva Wilson sta danes zajtrkovala jajca, čaj in sirovo maslo; ogibata se vseh potnikov, dasi sta tako izborna maskirana, da jih živa duša ne more spoznati.« — V drugem obvestilu je bilo rečeno: »Molyneux se je oblekel za duhovnika; izgleda jako dostojanstveno in se vede nekam ošabno; ona se je še bolj namaskirala; nobenega sledu njene zapeljivosti ni videti; izgleda, kakor bi bila stara štirideset let, drži se skoro vedno čmerno in govori jako glasno.« — Zopet drugo poročilo je javljalo: »Nadzornik Bray je zasledovancema neprestano za pe ami; aretiraj jih bo šele v New Yorku.«

Casih so londonski žurnalisti dobili eno suhoparno brzojavko razširili in olepšali; na primer tako-le: »Dan je krasen. Sonce sveti z vsem svojim sijajem na naš parnik, ki je mojstrsko delo modernega komfirta in moderne tehnike, in beži sedaj po potu, kjer se je nekoč peljal Kolumb. Molyneux in njegova soproga sta se danes po ure sprehajala po krovu; govorila sta med seboj tiho, a sta bila oba razvnela. Kake črne misli sta si pač razodela? Ali mislita mar, da bosta res utekla neizprosni postavi in zaslužni kazni? Nadzornik Bray, ki se je oblekel za bolnega pasažirja, se mudi neprestano v njiju bližini. Tudi kapitan Cuttle ju opazuje. Razen nadzornika Braya, kapitana in obeh prvih oficirjev pa ne sluti nihče, kdo sta ta dva človeka.«

In da bi v občinstvu ne nastali neki dvomi, da je vse preskrbljeno kar je treba, da prideta dva hudodelca pravici v roke, je viteški kapitan vsak dan sam brzojavno obveščal časopise kako in kaj. Ta poročila so bila jako energično pisana in so bila vredna velikanskega honorarja, ki si ga je mož izgovoril za svoja prva literarna dela. Eno teh poročil se je glasilo:

»Vse gre izvrstno. Krempko stojim na straži. Sporočite celi Angliji, da se lahko name zanesete; izpolnil bom svojo dolžnost.«

Anglija si je vselej oddahnila, če je prišla taka brzojavka in ljudje so se kar igrali za razglednice s kapitarovo podobo. (Dalje prih.)

da nas bo vendar enkrat izmodrila. Zborovalci so končno soglasno sprejeli sledeče resolucije: 1. Zborovalci se izrečejo za nujno potrebo rednega dela v štajerskem deželnem zboru. Ako ne pride do njega, pa se naj deželni zbor razpusti. 2. Zborovalci izrekajo najstrožjo grajo svojemu deželnemu in državnemu poslancu dr. Jankoviču zaradi zanemarjanja zadeve s toletsko železnico. 3. Zborovalci protestirajo proti postopanju davčnega referata v Brežicah glede predpisovanja osebnodohodninskega davka.

Vojna na Balkanu.

Boji za Skader.

Boji za Taraboš in Bardanjol so trajali tri dni. Končno se je združenim Črnogorcem in Srbom posrečilo Bardanjol zasesti. Boji so bili tako strahoviti, da cenijo črnogorske in srbske izgube na 2500 mož, kar je za majhno oblegavalno armado pri Skadru vsekakor veliko število. Na turški strani je padlo kakih 4000 mož, ki leže še vedno nepokopani na bojišču, ker ni dovolj rok, da bi izvršili to delo.

Boji pri Brdici in na Tarabošu trajajo še naprej. Dasiravno se morajo oblegavalci boriti proti močnim trdnjavam, obdanim z gosto žičasto ograjo, se vendar z uspehom bližajo korak za korakom turškim pozicijam. Več turških okopov so že zavzeli. Izgube na obeh straneh so zelo občutne, vendar še ni mogoče natančno določiti, koliko je padlo na tej ali oni strani, ker se boji z vso krutostjo in brez prenehanja nadaljujejo dan in noč.

Belgradsko vojno ministrstvo dobiva izredno ugodna poročila o srbsko - črnogorskem prodiranju proti Skadru. Zlasti veliko važnost pripisujejo zavzetju turških pozicij pri Bardanjolu.

Odrin.

»Odrin še ni padel«, poroča Šukri paša lakonično v Carigradu. To je gotovo najvažnejše poročilo in za prebivalstvo Carigrada gotovo največjega pomena. Dokler stoji Odrin, še ni vsako upanje izgubljeno, padec Odrina pa ima za posledico tudi padec Carigrada. Vendar si osvajači Bolgari korak za korakom, ped za pedjo, počasi, a sigurno. Pri Kartel-tepi so se morali sicer umakniti, ker svojega naskoka na utrbo še niso dovolj pripravili s topovi, zato pa zlasti na zahodni strani prav uspešno napredujejo.

Strahovito bombardiranje glavne trdnjave je napravilo tudi v mestu veliko škodo. Zlasti mnogo je trpela mešaja sultana Selima.

Na Chersonesu.

Tudi v soboto so se vršili okrog Bulairja hudi boji. Turške čete so poskusile ofenzivo proti bolgarskim pozicijam. Bolgari pa so izvršili izredno močan protinapad ter pognali Turke daleč nazaj. Bojišče je bilo posejano s padlimi in ranjenimi Turki in s puškami, ki so jih bili Turki na begu pometali od sebe. Med padlimi je tudi 20 turških častnikov. Učinek bolgarskega ognja iz topov je bil naravnost uničujoč. Turške izgube so velikanske. Na bolgarski strani je bilo 412 vojakov in 5 častnikov ranjenih. 2 častnika in kakih 200 mož pa je mrtvih.

Pri Čataldži.

Uradni turški komunikacije, ki ga je izdala turška vlada včeraj ob polu 4. popoldne pravi: Naše čete, ki so stale pri Derkosu, so zasedle, ne da bi našle pri Derkosu, ki jih je ta zapustil. Naše levo krilo, ki je začelo prodirati naprej, da bi zapodilo sovražne čete s holmov pri Osmanliju je prisililo dva bolgarska polka, da sta se umaknila. Sovražnik je napadel naše pozicije v okolici velikega jezera in zasedel naše stranske utrbe. Naše čete pa so izvršile močan protinapad in so Bolgarom zasedene okope zopet odvzele.

Seveda imenujejo turški listi to prodiranje turške vojske v pozicijo, ki so jih Bolgari zapustili, ofenzivo in prodiranje brez boja zmago. Splošno pravijo, da je situacija turške vojske kar najboljša, česar pa turški vladi niti v Carigradu več ne verjamejo.

Povest slov. prostovoljcev.

(Napisal M. Č.)

(Dolje.)

Kroginkrog vrha je napeljana na šest metrov debela žična ograja med na gosto v tla zabiti debelimi koli. Te ograje s prostim očesom seveda ni bilo mogoče videti, pripovedovali pa so mi o njej ranjeni Lešnjani, ki so jo sami prekoračili pri onem zname-

nitem naskoku. Če računamo zraven še mnogobrojne järke ki pri nobeni moderni trdnjavi ne manjkajo, dalje mine, topove in mitraljeze poleg močne posadke, potem pač razumemo lahko, zakaj kralj ne da povelja za naskok, kljub temu, da Črnogorci ne strpno čakajo trenutka, da dokončajo svoj zmagoslavljeni pohod in zasede prapore svojih bataljonov na taraboških utrdbah.

Sedaj pa pride še celo slovenski urednik in napiše mogočne besede, da se obleganje Skadra Črnogorcem ne bo moglo šteti v posebno čast! Dotični gospod bi pač rad videl, da bi padel cvet črnogorske vojske, samo da bi on mogel pri polni skledi in cvetku vpiti »živio!« v proslavo zavzetja Taraboša in Skadra. Da, lepo je, navduševati se za zmage naših balkanskih bratov, a lepo ni, zahtevati na tak indirektn način od njih novih ržtev!

Očita se dalje Črnogorcem, da so s svojo počasnostjo sami zakrivil, da se Skader še danes drži. Učeni vojaški kritiki pravijo, da bi bili morali takoj v pričetku vojne z vso svojo silo udariti na Skader, in ker tega niso storili, da so dobili Turki čas, spopolniti utrdbne na Tarabošu in preskrbeti posadko z municijo in hrano.

Tudi ta kritika je popolnoma neutemeljena in pozna se ji na prvi pogled, da jo je skoval človek, ki Črne gore in Skadra niti na zemljevidu ni videl. Potemtakem bi bili morali Črnogorci z vsemi petinštiridesetimi tisoči svoje vojske na enem mestu udariti iz svoje dežele in poditi Turke brez odmora prav do Skadra, tam morda pol ure počiti in leteti potem na Taraboš, pa bi bila vsa vojska že v dveh dneh končana. Učeni kritik pa je najbrže pozabil, da bi bile v istem času lahko vdrele turške posadke v Sandžaku in samo Črnogoro in prav v istem trenutku zasedle Cetinje, kakor Črnogorci Skader. Svojo maloštevil, armado so morali Črnogorci vendar razdeliti v tri oddelke, katerih vsak je imel jasno začrtano svojo nalogo: osvojiti kolikor mogoče hitro vse ozemlje do Skadra in mesto obkoliti, in dvomim, da bi bila kaka druga vojska izvršila svojo nalogo pod enakimi okolnostmi v tako kratkem času, kakor črnogorska, kvečjemu seveda ona, ki bi bila sestavljena iz samih takih kritikov.

Tudi izraz »hrabri Skader« ni kdove kako primeren za turško posadko, kajti po mojih pojmihi ni treba mnogo junštva, da se petindvajset tisoč mož broječa vojska, zavarovana za silnimi utrdbami, preskrbljena za municijo in živežem, lahko brani proti oblegavalni vojski, ki šteje kvečjemu štirideset tisoč mož, in se ima vrhutega boriti s takimi težkocami, kakor v danem slučaju. Če je pa to junaško, da turški poveljnik sredi premirja zavratno napade srbske divizije v Lešu, to se seveda stvar okusa vsakega posameznika.

Toliko sem se čutil dolžnega posvetiti v virvar časniskih razmotirvanj o obleganju Skadra, da polasnim zadevo slovenskemu občinstvu. Prihodnjega dne v jutru je stopil poročnik v našo kočino in velel, naj odidejo trije vojniki v Katrkolo po hrano. Takoj se nas je javilo več prostovoljnih, on pa je določil mene in še dva druga. Vzeli smo seboj dva konja in odrinili.

Vsled silno slabe poti smo dospeli v Katrkolo šele popoldne in ker karavana z živežem iz Bara in Ulici-nja še ni došla, smo čakali nad dve uri, predno smo dobili štiri vreče kruha in par kil soli. Natvorili smo konja in se napotili nazaj v tabor, kamor pa seveda ni bilo mogoče priti istega dne. Prenočiti smo morali v arnavtski koči, pol ure oddaljeni od Katrkole, in odrinili prihodnji dan ob zori dalje. Srečno smo prigazili po cesti že prav blizu tabora, kar se nam zvrne en konj kar na lepem v blato s tovorom vred. Nič več ni hotel vstati, zato nam ni preostalo drugega, kakor odvzeti tovor, naložiti na ramo vsak po eno vrečo in okoli popoldne smo bili doma, vsi blatni in utrujeni. Prinesli smo seboj ravno stopetindeset kil kruha, tako, da je dobil vsak vojak komaj pol kile. To je bil prvi kruh po treh dneh.

V taboru sem zvedel, da so prejšnji dan postavili težke oblegalne topove na hrib nad našimi kočami. Splošno se je domnevalo, da bo danes ponoči generalni naskok na Taraboš. Zgodilo se pa ni drugega, kakor celo noč so grmeli topovi svojo mogočno pesem. Pričela se je kanonada na Taraboš, ki pa ni pokazala nobenega uspeha, kajti turški topovi so še drugi dan neoslabljeni obsipali Širočki vrh z jeklom in železjem. Tudi čez naše koče so švigale granate in se razpočile na močvirju ob Bojani, ne da bi nam povzročile kako škodo.

Dne 4. decembra okrog popoldne nas je obiskal knez Mirko. Prihjal je ves blaten na krasnem belcu s svojim pobočnikom k nam, ki smo ga pričakovali razdeljeni po četah pod

kočami. Stopil je s konja in pozdravil prvi vojnike z besedami:

»Pomagaj Bog!«

»Dobra sreča!« so odgovorili vojaki ljubljenuemu princu.

»Pridite bližje, deca, da se malo porazgovorimo!«

Obsuli smo ga v krogu, kakor otroci očeta.

»Hodim okoli obiskovat svoje viteze po vseh taborih in verjemite mi, z največjim veseljem sem prišel k vam, ki ste prišli iz daljnih krajev, da pomorete svojim bratom v kruti borbi proti Turčinu. Hvala vam! Kako ste?«

»Hvala, Visokost, vrlo dobro!«

»Ej, vem, da mnogo trpite od vojnih naporov, gladi in mraza in da smo danes v mojem krasnem Kruševacu, kraljevsko bi vas pogostil. A potrpite, deca, kadar pridemo v Skader, takrat hočem pripraviti nekaj posebnega za vas. Hočete li vedeti, zakaj še danes ne vihrajo zmagoviti črnogorski prapori v Skadru?«

»Hočemo, Visokost!« je zašumelo v krogu.

»Vidite, naša vojska ni velika. Mnogo vojakov je poginilo, mnogo jih leži ranjenih po bolnicah in naš dobri gospodar čuva svojo deco, noče, da bi mu še več junakov poginilo. Zato ne dovolim naskoka, dasi ga želi vsa vojska. Strategična in politična situacija balkanske zveze je taka, da si ne moremo želeti boljše in da bi naša vojska šela vsaj stotisoč mož, ne pretekla bi dva tedna, pa bi slavili svoj vohod v starodavni črnogorski Skader, tako pa moramo ubogati gospodarja, ki mora ohraniti svojo maloštevilno vojsko i za prihodnje čase.

(Konec prihodnjic.)

Štajersko.

Trboveljska podružnica S. P. D. napravi v četrtek 13. t. m. izlet na lep in priazen Kum 1219 m. Odhod iz Trbovelj (kolodvor) 9. zjutraj. Prijatelji slovenskih planin udeležite se izleta v velikem številu. Cenjeno učitelstvo, zaradi katerega se je izlet priredil v četrtek naj pokaže zanimanje za naše gore. Razgled krasen v tem. Izlet se vrši samo v lepem vremenu.

Iz celjske okolice. (Dr. Ivan Benkovič prenehal biti občinski odbornik v okoliški občini. — Preprič med največjima davkoplačevalcema.) V nedeljo, dne 9. februarja bi se imela vršiti seja okoliškega občinskega zastopa. Ko je pa otvoril župan Anton Fazarinc sejo in konstatiral sklepčnost, se je oglasil imenom Nemcev k besedi dr. Ambrožič in izjavil, da bi bili sklepi te seje neveljavni, ker nima navzoči odbornik dr. Ivan Benkovič več pasivne volilne pravice v okoliški občini in je torej tudi ugasnilo njegovo odborništvo. Ko se je to iz občinskega reda in občinskega volilnega reda konstatiralo, dr. Benkovič pa ni hotel iti med poslušalstvo, so Nemci odšli in sklepčnost se je zabilanili. K prihodnji seji bo pa mesto dr. Benkoviča povabljen namestnik učitelj Mihael Levstik. — Kakor znano, si je pridobil dr. Benkovič pasivno in aktivno volilno pravico v okoliški občini na ta način, da je naznanil obrt prodaje sadja, katero pa ni izvrševal; plačeval je par vinarjev davka. O tej dr. Benkovičevi obrti je izvedela po zaslugi celjskih Nemcev graška odvetniška zbornica in posledica je bila, da je dr. Benkovič svojo obrt odložil. Po zabil pa je na določbe občinskega reda in občinskega volilnega reda in to so sedaj porabili Nemci ter poskrbeli za neprostovoljni izstop dr. Benkovičev iz okoliškega občinskega odbora. Ugled slovenske večine se s tem dogodkom gotovo ni pomnožil — dasi bo imel tudi svoje dobre posledice. — Ko so ostali po ponesrečenih nedeljski seji okoliškega občinskega odbora še slovenski odborniki nekaj časa skupaj in se posvetovali o tem, kar se je zgodilo, je dal občnemu mnenju izraza neki odbornik nemškutarske manjšine: »Danes pa sta se dala dr. Ambrožič in dr. Benkovič, ta dva »največja« davkoplačevalca okoliške občine!« Dr. Ambrožič plača namreč tudi komaj dva ali tri vinarje davka...

Iz Št. Jurja ob Južni železnici nam poročajo: Napredni kmetje so vložili proti občinskim volitvam v okoliški občini dobro utemeljen ugovor. Prišlo bo do ponovnih volitev, pri katerih je celo pričakovati kakega uspeha. To čutijo tudi klerikalci in zato so si z vsemi močmi prizadevali, pregovoriti napredne kmete, ki so vložili ugovor, da bi ga umaknili.

Iz Št. Jurja ob Južni železnici nam poročajo: Naše napredno politično in gospodarsko društvo je priredilo v nedeljo, dne 9. februarja jako lepo obiskano shod pri Tržanah na Kalobju. Shod je vodil društveni predsednik veleposestnik Jože Podgoršek. Prvi je govoril dr. Jože

Zdofšek iz Celja o domačih strankarskih razmerah, o davčnih predlogih v parlamentu in o zapostavljanju slovenskega jezika pri naših sodnih in drugih javnih uradih. Jože Culek iz Št. Jurja je razpravljal o posledicah obstrukcije v štajerskem deželnem zboru in o potrebi večje politične naobrazbe med ljudstvom. Domače besede obeh govornikov so napravile na poslušalce kar najboljši vtisk. Še odličnemu pristašu klerikalne stranke, ki ga je poslal kalobške župnik na »brezverski« shod, se je godilo kakor svetopisemskemu Bileamu: prišel je proklinjat, a je moral blagoslovljati... Shodi našega naprednega političnega društva dosežajo lepe uspehe, krog članstva se med kmeti in obrtniki neprestano širi. Čvrsto naprej — in cela naša okolica bo dobila kmalu v političnem oziru drugo lice!

Iz Ljutomerice nam pišejo: Učitelj Zacherl v Ljutomeru izjavlja pod častno besedo, da ni pisec grdega članka v 5. številki »Slovenskega Gospodarja« z dne 30. januarja, ki se je tikal ljutomerskih naprednjakov. Tudi ni s tem člankom v nikakršni vzročni zvezi.

Duhovniki med seboj. V »Slogi« poroča neki mariborski duhovnik sledeče: »Iz knezoškofijske pisarne v Mariboru. Akt »dr. Korošec« se zadnji čas nenavadno naglo debeli. Množe že se zlasti »dodatki« o njegovih morali, ki ima svoje posledice pred sodiščem.«

Iz Gor. Hudinje. Ukradel je hlapec Tomaž Kerže, 20 let star v Polanah pri Gajrach doma dne 7. februarja na večer posestniku Janezu Cigelšku iz Gornje Hudinje pri Celju 340 K papirnatega denarja iz denarnice vred in svojo službeno knjigo in potem ponegnil. Orožniki ga zasledujejo.

Nesramnost nemških trgovskih potnikov. Neki znanec nam piše: Te dni sem se vozil s popoldanskim brzovlakom iz Celja v Maribor. Ob tej priliki sem slišal družbe nemških trgovskih potnikov, ki se je vozila iz Ljubljane, grdo zabavljati čez Slovenec. Psovke kot »Gesindel, Baga-ge, ungebildete Windische« so kar podili druga drugo.

Iz Št. Pavla pri Preboldu poročajo: Predsedstvo c. kr. poštnega in brzojavnega ravnanstva v Gradcu je priznalo postarju Norbertu Zanerju v Št. Pavlu pri Preboldu častno kolajno za 40letno zvesto službovanje.

Za delazmožnost štajerskega deželnega zbora. Občinski zastop v Donawitzu na Zg. Štajerskem je soglasno sklenil pozvati štajersko namestnijo, deželni odbor in dež. poslance Sedlaczeka, Seidlerja in dr. Schacherla, naj se z vsemi silami potrudijo za delazmožnost deželnega zbora, če bo ta v kratkem sklican. Deželni zbor ima nujne naloge urediti učiteljske plače in tako zmanjšati mizerijo, v kateri živi sedaj ta stan.

Iz Središča. Pred kratkim je bila v Vodranjih po večkratnem razveljavljanju zopet volitev v občinski odbor. Zmagali so vsled neznanega terorizma in pomanjkljive udeležbe naprednjakov — klerikalci. V agitaciji se je posebno trudil bolfenski župnik — »kardinal«, ki je v svoji vnemi celo pozabil, da bi kot katehet moral imeti ta dan v šoli verouk. Morajo vladati v bolfenski šoli res »lepe« razmere, če lahko župnik vsak čas zaradi agitiranja »uradno (!) zadržan« zamudi pouk v verouku.

Iz Mozirja. (Mozirsko društveno življenje) je v zadnjem času precej hiralo. Zdelo se je že skoro človeku, da utegne v kratkem popolnoma ugasniti. Vendar do tega ni prišlo. V odmoru so si društva le zbirala moči. Dokaz temu je velika maskarada, ki so jo priredila vsa mozirska narodna društva na pustno nedeljo v prostorih g. Bračiča. Tombola, kateri je sledila maskarada, je slehernika zadovoljila, saj pa je bilo tudi zbranih mnogo krasnih dobitkov. Med darovalci teh-le štejem poleg tržanov mnogo cenjenih dam in gospodov od drugod. In maskarada. Ta šele je nudila plesateljcem pa tudi drugim obilo zabave. Ni čuda, da smo dočakali dan. G. Pevec je zopet vodil vse predpriprave in skrbel do zadnjega za dobro voljo. Zvesto ob strani pa mu je stala gospa so-proga, gospa Pavla Tribučeva, gospa Laykaufova, gospod Klemenak, g. Ivan Lipold itd. Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala, kakor tudi vsem in vsakemu darovalcu dobitkov. Uspeh te prve prireditve po daljšem odmoru pa vzpodbujaj vse, ki so kaj pripomogli k njej, k nadaljnjemu delu.

Mariborska moška Ciril - Metodova podružnica je poslala meseca prosinca v Ljubljano sledeče prispevke: Narodni davek 20 K; nabitniki v »Narodnem domu« 27. v Medenovi gostilni 11 in oni gospice Vlaste Vrtinikove 2 K; pri kotiljoni trgovskega plesnega venčka nabral g. Baloh 4 K, skupaj 64 K.

Iz Kozjega nam poročajo: Prihodnje dni se vršijo volitve v Kozjanski okrajni zastop. Večina bo ostala klerikalna, kakor je bila doslej.

Napredno politično in gospodarsko društvo za šmarski, kozjanski in rogaški okraj priredi dne 16. februarja shod v Zetahaj, dne 23. februarja gospodarska shoda v Šmarju in Metinju, dne 2. marca pa shoda v Št. Petru pod Sv. gorami in v Podsedri. Na teh shodih govori dež. posl. dr. Kukovec.

Iz Vidma ob Savi. V nedeljo dne 9. februarja se je vršil tu ustanovni občni zbor Ljudske knjižnice. Pristopilo je že 44 članov, kar je za tako mal kraj že prav čedno število. V imenu Zveze narodnih društev je govoril na zborovanju o nalogah naših ljudskih izobraževalnih društev urednik Janko Lešničar. Predsednik novega društva je videmski nadučitelj g. Janko Knapič.

Iz Ormoža. Dne 10. januarja se je vršila pred mariborskim okrožnim sodiščem obravnava zaradi nesreče, ki jo je zakrivil na Liharij dunajski inženir Breitenfelder vsled prenaple vožnje z avtomobilom. Konj, s katerim se je vozil ormoški trgovec Kuharič, se je splašil in vrgel Kuhariča v cestni jarek. Pri obravnavi dne 10. januarja je dobil Breitenfelder 5 dni zapore. Proti tej razsodbi se je državno pravdnitvo pritožilo in graško nadsodišče je obsodilo sedaj inženirja Breitenfelderja na strog šestdesetinski zapor. Odslej menda ne bo več s svojim avtomobilom spravljal voznikov po naših cestah v nevarnost.

Iz Maribora. V zadnjem času se pojavljajo pritožbe, da o priliki ni dobiti narodnega koleka in C. M. razglednic. Da se to prepreči, sklenila je C. M. podružnica, da se etablira pri blagajniku večja zaloga narodnega koleka, C. M. razglednic in računskih listkov, kjer jih dobivajo tudi trgovci in gostilničarji po znižani ceni, kakor direktno od družbe. Da se ta promet še bolj olajša, prepustil je del te zaloge tudi hišniku »Narodnega doma«, kjer se dobivajo pod enakimi pogoji.

»Triglavlanski ples« v Mariboru iznenadil je občinstvo na najprijetnejši način. Že davno pred določnim časom je mrgolelo po vseh prostorih Narodnega doma vse živo tujcev in domačinov; začudenja in veselega pozdravljanja pri nepričakovanem svidenju ni bilo konca. Velike so dvorane posojilnične, ki so bile okusno in ne preobloženo okinčane, pa za »Triglavlanski ples« bile so dvakrat premale. Že poloneza, katero sta otvorila predsednik »Triglava« gosp. Vilko Marin z gospo prof. dr. Poljančev in podpredsednik »Triglava« gosp. Mirko Mikuz z gospo prof. Marinovo se ni mogla več razviti v navadni promenadi, zasukajo jo je trebalo v gosto poljevo črto, ki je spopolnila dvorano do sredotočja — in vedno so še prihajali novi prijatelji in čestilke »Triglava«. Prišel se je prvi valček; bil je to res pravi valček; v galerije ga je bilo videti, kakor bujni cveteci travnik, po katerem valovi rahli vetrčki v vseh bojah venčane cvetke. Kadrijo je plesalo 132 parov v treh kolonah, pri tem pa so bili vsi sedeži v dvorani ob stenah tesno zasedeni in galerija do zadnjega kotička natlačena polna. — V mali dvorani pri dražestno urejen in istotako okinčanem bufetu in v čitalničnih prostorih, v kavarni, je bilo le začasno dobiti tu in tam prostora; malo pozneje došli lačni in žejni morali so se krepčati večinoma stoje. Veselit so se prišli skoro iz vsega Slovenskega Štajerja, Kranjske in Korotana, dalje zastopniki vseh boljših slojev in častno se je odlikovala po številu akademična inteligenca. Vrli »Triglavlani« so šli svojim gostom akademična društva »Hrvat-ska« in »Srbija« iz Gradca, »Sava« z Dunaja in delavsko društvo »Domovina« iz Gradca. Srca so nam gledalcem radosti in veselja poskakovala, ko smo z veliko zadovoljnostjo konstatirali, da ves mladi akademski naraščaj v bratski slogi in ljubeznivosti neumorno suče pisani venček slovenskih deklet in gospa. Pa ne le v bleščeči plesni dvorani, katero je krasila triglavska zastava in trakovi, — tudi v sosednji mali dvorani pri bogatem in okusnem bufetu je zavladalo takoj početkom živahno in veselo življenje in vrvenje. Z občudovanja vredno ljubeznjivostjo in vztrajnostjo so nam prodajale po nizki ceni gospa Marinova, gospa dr. Rosinova in ga. dr. Poljančeva po blagih mariborskih gospeh velikodušno podarjene nebrojne, raznovrstne in najokusnejše jestvine in prežlahito kapljico dr. Turnerjevega mariborskega rilingza z leta 1911 — pa tudi ljutomeržana, pikerčana in celo cvička je bilo dobiti. — Tudi kavarni ni bilo treba čakati na popolno goste; že ob 9. zvečer so bile vse mize zasedene; kinčale so je večinoma yesele in navdušene triglavske »stare hiše«, katerim so prav ljubeznjivo stregle; ga. Vertnikova

ter gđ. hčerki Vlasta in Mara in ga. Pučeljkova. Kakšno veselje in kakšna navdušenost je dičila sijajni »Triglavanski ples«, nam sprečuje dejstvo, da je godba odšla po 5. in zadnji gostje po 9. zjutraj. Se več takšnih prijetnih večerov! Triglavanom pa ključno hvaležno: »Na veselo svidenje!«
J. B.

Koroško.

Nevarna tatinska družba se je pojavila v zadnjem času v Beljaku. Včeraj smo poročali, da so okradli neznani tatovi celo zalogo čevljev v vrednosti do 1400 K. Događajo pa se tatvine tudi v drugih trgovinah. Posebno pridno obiskujejo tatovi manufakturne trgovine. Skoro vsak dan se zgodi kak trgovec z ovadbo, da mu je bilo pokradeno blago. Policija je prišla nekaj sumljivih žensk, toda je so bržkone le razpečevalke ukradenega blaga. Pravim tatovom še niso prišli na sled.

Hazardni igralci. V Osojahi so dobili neko hazardno družbo, ki se je sestajala v neki gostilni. Igralci so vabili domačine in jim izvajali velike vsote denarja. Družbo je ovadil neki igralec, ki je zgubil skoraj celo premoženje. Proti igralcem so uvedli strogo preiskavo.

Primorsko.

Imenovanje. Za vodjo kemične preizkuševalnice za deželne produkte v Gorici je imenovan Maksimilijan Ripper, ki je postal obenem višji nadzornik.

Goriška trgovska zbornica. Po šestmesečnem odmoru se je vršila v soboto zopet seja članov direktorija pod predsedstvom Josipa Benutiija. Navzoč je bil tudi okrajni glavar namestniški svetnik Rebek. Pri volitvi so bili izvoljeni: za predsednika Benutiija, za podpredsednika Jos. M. M. za namestnika predsednika Jos. Paternolli in za člane direktorija dr. Staudinger v Gorici, in Fran Candussi, Ivan in Roman Marchesini v Gradežu.

Železnica Gorica - Červinjan. Iz Gorice poročajo, da se je baje posredilo goriškim poslancem, da so pregovorili vlado, da je sprejela v svoj načrt tudi novo furlansko železnico Gorica - Červinjan, in sicer ne bo treba občinam k gradbi te železnice nič prispevati.

Dobrotnik. V Gorici na Korsu je padla na tla revna žena, ki je ne na glavi poln jehas razne poročanske posode. Posoda se je razbila. Njome je prišel baron Sessler Herlinger, kateremu se je žena tako smilila, da ji je povrnil na mestu vso škodo.

Solarska stavka. Učenci v Gradežu so priredili veliko demonstracijo proti premeščenju učitelja Aragana in so sklenili, da bodo stavkali, če bo Aragani res odšel.

Ponesrečen parnik. Ko so hoteli na pomolu 4. v tržaškem pristanišču privezati parnik družbe »Adria« (Balaton), je trčil parnik s tako silo ob pomol, da je porušil del obzidja in se je pri tem prav znatno poškodoval.

Nova račna gimnazija v Rovinju. Občina rovinjska je sklenila, da ustanovi štirirazredno realno gimnazijo in jo prosila vlado za 12.000 K podpore. V tozadevni prošnji navaja občina, da ima mesto lasten statut, v mestu so okoli 2000 sodišče, trgovska zbornica, carinski urad in še več drugih uradov, nima pa mesto še niti ene nižje srednje šole.

Prepovedan socijalno - demokratični protestni shod v Poreču. V Poreču je pripeljal v nedeljo parnik »Pisani« 300 socijalnih demokratov, ki so hoteli prirediti v Poreču protestni shod proti vladi, ker ne skliče narodnega deželnega zbora. Orožništvo je preprečilo izkrcanje potnikov. Izstopili so samo voditelji pod vodstvom deželnega poslanca Zorzenona. Zorzenon je šel na okrajno glavarstvo, kjer pa ni bil sprejet. Vlada je shod prepovedala pod pretvezo, da socijalno - demokratična stranka shoda ni pravočasno naznala. Ko so potniki na parniku to izvedeli, so dvignili velik hrup, nakar je pristaniško poveljstvo odredilo, da se mora parnik oddaljiti. Nemški listi pravijo, da je padlo, ko je bil parnik kakih 150 m od obrežja, več strelkov, ki pa niso nikogar zadeli. Koliko je na tem resnice, bomo še poročali.

Puljska afera pred sodiščem v Rovinju. Pri pregledovanju knjig in drugih listin so dognali, da znašajo ponesrebe z nakazanicami 16.816 K. Narovaš Galanteja in Privilegija, 3571 K na rovaš Descovića in 998 K na rovaš Juha. Iz občinske blagajne naravnost ukradena vsota znaša 87 tisoč kron, v tem znesku pa še ni vsota ponesrebe pri bivši beneški bratovski skladnici, ki znaša tudi več desetisoč kron. Register za nastanitve podčastnikov, kateri registerbi se moral vsak dan zaključiti in se

natančno ujemati z denarijem, ta register izkazuje, da manjka 73.079 K denarja. — Nato se je vršilo zaslišanje obtoženca Fillinicha, ki se zelo spretno zagovarja in odklanja vsako krivdo in vsako soudeležbo pri malverzacijah. Fillinich je že v pokoji in on trdi, da se je za časa njegovega službovanja, on je bil vodja računskega oddelka, ponesrebo samo nekaj tisočakov, po njegovi vpokojitvi pa so narasle ponesrebe v teku treh let na 140.000 K. On si je pač vzel sam predjem, toda ta je vključen in ne presega vsote, ki mu je za predjem dovoljena. Na njegov račun za predjem ni podpisal on »plačano«, marveč je to storil nekdo drugi. Obtoženec Bigatto potrdi tozadevno izpoved Fillinicha in pravi, da je to klavzulo pripisal dr. Pesante. Ob ravnavsa se nadaljuje.

Klerikalna nesramnost.

Klerikalni knjigovodja klerikalne »Zadružne zveze« Polajnske je izvršil goljufijo v visokosti 40.000 K in je pobegnil. Klerikalci bi radi nastalo škodo zvalili na druge rame in se poslužujejo pri tem različnih zvijač. Ena taka zvijača je tudi »popravek«, ki ga nam je poslal dr. V. Pegan in ki se glasi tako-le:

Slavno uredništvo »Slovenskega Naroda«

v Ljubljani.

Z ozirom na članek v Vašem cenjenem listu z dne 7. februarja t. l. št. 31 pod zaglavjem »Velika goljufija pri klerikalni »Zadružni zvezi« Vas prosim, da priobčite v zakonitem času in zakoniti obliki sledeči popravek: 1. Ni res, da je »Zadružna zveza« v Ljubljani postala žrtev nezvestobe svojega uradnika Ivana Polajnskega; res pa je, da »Zadružna zveza« vsled nezvestobe Ivana Polajnskega nobene škode ne trpi. 2. Ni res, da je Polajnsko ogoljufal »Zadružna zveza« v kolikor se je doslej dognalo, za 40.000 K; res pa je, da »Zadružna zveza« ni ogoljufal niti za vinar. 3. Ni res, da krivda, da je mogel Polajnsko izvršiti tako goljufijo, zadene samo »Zadružno zvezo«; res pa je, da »Zadružna zveza« ne zadene nobene krivde. 4. Ni res, da si pri »Zadružni zvezi« ogledajo uradnike, ki jih sprejmejo v službo, samo od politične strani; samo da je vnet klerikalec, pa je vse dobro; res pa je, da se pri sprejemu v službo gleda na strokovno sposobnost. 5. Ni res, da vlada pri »Zadružni zvezi« jako čuden red, ker čeki vendar niso stvar, ki se jih pusti kjerkoli ležati, da pride lahko vsak do njih; res pa je, da ima »Zadružna zveza« čke za svoje poslovanje spravljene pod ključem. Bilježim odličnim spoštovanjem Dr. V. Pegan.

Veljavna tiskovna postava daje nesramnosti veliko prostosti, a kaj tako nesramnega, pač še nismo čitali v slovenskem jeziku. »Zadružna zveza« trdi, da vsled Polajnske dekravdacije ne trpi nobene škode in ni ogoljufana niti za vinar. S tem hoče pač reči, da bo škodo trpela banka. Ne glede na to, da čekovna postava govori drugače, je vsekakor brez dvoma, da bo v tem sporu odločilo šele sodišče in da torej »Zadružna zveza« danes čisto gotovo ni opravičena trditi, da nje ne bo zadela škoda. Ravno tako nesramni sta daljnji trditvi, da »Zadružna zveza« na Polajnsko goljufijo ne zadene nobene krivde in da ima »Zadružna zveza« čke za svoje poslovanje spravljene pod ključem, kako je pa potem Polajnsko prišel do čekov in podpisov, da je mogel dvigniti 40.000 K. Samo humoristična pa je trditev, da ne gleda »Zadružna zveza« pri sprejemu v službi samo na to, da je dotičnik vnet klerikalec, nego samo na strokovno sposobnost. Polajnsko namreč nima nikakih strokovnih studij in nikakih strokovnih sposobnosti, nego je človek brez prave izobrazbe ter popolnoma nezmožen za knjigovodsko službo. Strokovno sposobnost je doslej dokazal samo za goljufijo. Sprejeli so ga pa vendar na važno in zaupno mesto. Ne vemo, kaj je hotela »Zadružna zveza« doseči s tem popravkom, ki je ravno tako nesramen, kakor je neumen, gotovo pa priča, da morajo imeti pri »Zadružni zvezi« jako slabo vest in velik strah. Bog ve, koliko očenašev zmoliijo vsak dan, da bi se policiji ne posrečilo dobiti Polajnske v roke!

Dnevne vesti.

+ Canadian Pacific Railway. V današnji »Tagesposti« čitamo članek, ki se postavlja na ravno tisto stališče glede izseljevanja v Kanado, katero zavzemamo mi že od lanskega leta, kar so se klerikalni prvaki na kanadske stroške zalivali s šampanjcem. Članek obsoja iz ozirov na državni interes, da je vlada kanadske družbi dovolila izseljenjsko koncesijo. Članek pravi: Izseljenec, ki gre v Združene države, ostane vedno v kontaktu z rojaki, pošilja denar de-

mov, se vrne, ostane s svojimi prihranki tu, izkratka, on se ne izgubi za nas. Kdor pa pride enkrat v Kanado, in si je tam po sistemu obrok kupil zemljišče — zakaj samo take izseljence si nujno žele — ta ima dovolj skrbi, da izpolni prevzete dolžnosti. Članek biča po tem vlado, ki je dovolila, da bo kanadska družba lahko prevoznino v Kanado znižala, kakor bo hotela, ker njej ni za zaslužek pri prevozu, nego zato, da naseli ljudi na svojih zemljiščih. »Tagesposti« članek je jako oster, a vsaka beseda drži. Za eksport ljudi v Kanado se gre pri podelitvi koncesije kanadske družbi, za eksport ljudi v deželo, od koder se ne bodo več vrnili in ne bodo ničesar domov poslali; naše ljudi hočejo prodajati v Kanado. Ta podelitev koncesije je nekaj skrajno škandaloznega, ima pa vendar svojega zagovornika v osebi čevkavega dr. Kreka, ki govori o vseh mogočih stvarih, pa se še v Zgodbah sv. pisma ne spozna.

+ Velika goljufija pri »Zadružni zvezi«. Čudno, kako se klerikalci napenjajo, vcepiti javnosti mnenje, da sta podpisna na čeku, na kateri je Polajnsko dvignil 40.000 K, ponarejena. Če sta podpisna pristna ali če sta ponarejena, to je stvar, o kateri bo odločilno besedo izreklo sodišče in je torej čisto vse eno, kaj kdo misli. Prav zato je pa skrajno sumljivo, da klerikalci s tako vehemenco prisegajo, da sta podpisna ponarejena. Kaj pa hočejo s tem doseči? V svoji ognjevitosti so klerikalci pri tem pisarjenju izdali celo prav mično malenkost. V »Zadružni« pravijo, da Polajnsko ni dvignil denarja s čekom, ampak s papirjem, na katerem je bila beseda ček prečrtana, čez pa narisano »nakazilo«. Lej, lej, torej take kraklike znajo že tudi ti angeljskočednostni gospodje okrog »Zadružne zveze«? To prečrtanje besede »ček« prakticirajo namreč taki ljudje, ki hočejo državo ogoljufati za kolek. Ali je mar pri »Zadružni zvezi« navada, da prečrtavajo besedo ček in jo nadomeščajo z besedo nakazilo, da jim ni treba kolekov kupovati?

+ Klerikalci in Ljubljana. Klerikalci so izvolili za Ljubljano nov izvrševalni odbor svoje stranke. Za novega načelnika je bil izvoljen Ivan Kregar. Dosedanji načelnik je bil dr. Gregorič, ki pa te časti ni mogel več prenašati in se ji je s posebnim veseljem odpovedal.

+ Napredno politično in gospodarsko društvo za I. Poljanski okraj ponovno pozivlja vsa člane, da se gotovo udeležijo občnega zbora društva, ki se vrši 13. t. m. ob polu 8. zvečer v gostilniških prostorih g. Volkarija na Poljanski cesti št. 9.

+ Odlikovanje. Z Dunaja se poroča, da je dobil deželni šolski nadzornik Fran Levec v Ljubljani naslov in značaj dvornega svetnika.

+ Od južne železnice. Premješeni so: Ivan Finžgar, uradniški aspirant in Josip Hlava, pristav, oba iz Rakeke v Mezzolombardo. Andrej Černič, pristav iz Mezzolombarda v Rakek, Artur Mihelič, postajenačelnik z Vrhnike kot pristav v Gorico in Rajko Lecker, pristav iz St. Petra na Krasu v Maribor glavni kolodvor. Imenovan je bil za obratnega vodja lokalne železnice Ljubljana-Vrhnika nadrevident Karel Sajovic.

+ Iz rudarske službe. Rudarski nadkomisar in predstojnik c. kr. revirnega rudarskega urada v Ljubljani g. Vinko Strgar je imenovan za rudarskega svetnika.

+ Olepšanje Ljubljane. Preuredba Ljubljanične struge je postala potrebna vsled osušenja Barja. Dela v strugi vzbujajo občno pozornost in na frančiškanskem mostu je vedno polno ljudi, ki gledajo z zanimanjem kaj se dela v strugi. Marsikdo se pri tem niti ne spomni, da bo preurejena struga popolnoma spremenila sliko, ki jo je prej nudila Ljubljana. Dokler je tekla stara Ljubljanska skozi mesto, je bilo to na obeh bregovih zelo slikovito. V prihodnje pa bo tekla Ljubljanska v jako globoki strugi med dvema zidovima in to bo vse prej, kakor lepo in slikovito, če se ne poskrbi za primerno okrašenje obeh bodočih obrežnih zidov. To je stvar, ki je velike važnosti za bodočnost. Občinski svet je to tudi uvaževal in je pri arhitektu Koellerju naročil načrte za arhitektonsko fasadiranje obrežnih zidov. Čuje se, da so načrti jako lepi. Stvar pride že v kratkem pred občinski svet in ne dvomimo, da bo ta storil sklepe, ki bodo zagotovili prihodnji Ljubljani v tem delu lepo in slikovito zunanost.

+ C. kr. splošno preskuševališče v Gradcu in c. kr. državno pravdnštvo v Ljubljani. Kakor smo poročali včeraj, je bil v soboto pri tukajšnjem okrajnem sodišču obsojen zeljzar Kačar, ker je tlačil zelje s stariimi, zamazanimi in ponošenimi nožicami ter z najnižnjimi in raztrganimi galošami. C. kr. preskuševališče v Gradcu je podalo glede Kačarja mnenje, da se je pregrešil proti 18. zakonu o živilih, ker je vporabil zeljo stvari, ki bi utegnile

škodovati človeškemu zdravju. Kačar bi torej spadal pred deželno in ne okrajno sodišče. V resnici je tudi že imel preiskovalni sodnik zadevo v rokah, a dasi ni mogel dognati za Kačarja ničesar razbremenilnega, ga je državni pravdnik vendarle obtožil le po § 14. Radovedni smo, če bo c. kr. preskuševališče v Gradcu kratkomalo spravilo omalovaževanje svojega mnenja po ljubljanskem državnem pravdniku ali ne. Ker se zastopnik državnega pravdnštva pri obravnavi tudi ni pritožil zoper prenizko kazen, bi mi vendarle radi vedeli, kaj je napotilo državnega pravdnika, da postopa napram Kačarju tako prizanesljivo in se pri tem ne pomišlja ignorirati celo mnenje c. kr. preskuševališča z živili.

+ Odborova seja »Rdečega križa balkanskih držav« se vrši v četrtek dne 13. t. m. ob 6. zvečer v mestni posvetovalnici na magistratu. Prosimo zlasti člane predsedstva, da se te seja zanesljivo udeležijo.

+ Prireditelj V. plesa mesarskih pomočnikov so darovali 20 K za »Napredno politično društvo za Poljanski okraj«, za kar gre zavednim in kremenitim darovalcem najtoplejša zahvala.

+ V varstvo golobov — pismo noscev. Pogosto se čujejo opravičene pritožbe, da reja golobov pismo noscev ne uspeva, ker mnogo trpi vsled pomanjkljivega varstva in pogostnega streljanja teh živali. S takim postopanjem se pa tudi stremljenje v to poklicanih faktorjev, vzgojiti dobre in zanesljive prenašalce vojaških poročil, znatno otežkuje ali pa celo sploh onemogoča. Občinstvo se tedaj opozarja, da so golobi pismo nosci domači golobi, ki so nalašč za to službo udomačeni, priučeni in privajeni ter ne morejo spadati med lovne živali. Prepovedano jih je torej zalezovati, loviti, pripirati, pobijati, streljati, pokončavati ali sploh kako zatirati. Tozadevni prestopki se kaznujejo v smislu veljavnih kazenskih določb. Mestni straži je strogo naročeno, da vsak slučaj nemudoma ovari.

Javni ljudski shod v Spodnji Šiški dal je povod ravnatelju konsumnih društev in nadzorniku Vodovodne zadrage g. Anton Kristanu, da je priobčil v »Zarji« poročilo, ki odgovarja tako malo resnici, kakor malo je g. Kristan, ki je bil navzoč na shodu, odprl usta in ugovarjal stvarnim in z dokazili podprtim izvajanjem g. referenta dr. Gosaka. Zakaj neki g. Kristan na shodu ni povedal to kar sedaj v »Zarji« tako hinavsko zavija? Ali ni imel poguma? Že verjamemo, da mu je bilo kot nadzorniku Vodovodne zadrage in nje »akcionarju« mučno poslušati take nelepe stvari o zadrugi, osobito ker so bile vseskozi resnične. V očigled temu je bilo res najpametneje, da se k besedi ni oglasil. Nekaj pa moramo pribiti in to je: V občinskem odboru sede 3 zastopniki socijalne demokracije. Ti trije gospodje so se v obeh točkah, to je v vodovodnem vprašanju kakor v zadevi inkorporacije Sp. Šiške k Ljubljani glasovali z napredno večino in so se z njenimi predlogi popolnoma strinjali. In kaj je napravil g. Kristan na javnem shodu? V »Zarji« pravi sam, da je bilo na shodu navzočih 10 socijalnih demokratov in vseh teh 10 je glasovalo za predlagane resolucije, edini on je bil, ki je glasoval — proti! Komentarja tako postopanje ne potrebuje!

Corrigendum. V včerajšnjem poročilu o ljudskem shodu v Spodnji Šiški se je v referatu g. Kralja napačno poročalo, da je deželni odbor dva dni poprej odobril načrt in proračun. G. Kralj je le poročal na shodu, da je deželni odbor ugodil pritožbi Fr. Orehka proti napravi kanala, potem ko je županstvo dva dni poprej dobilo odlok c. kr. deželne vlade, da odobri načrt in proračun, ki ga je napravila občina in obljubila prispevati k gradbenim stroškom polovico.

+ Traška kolonija. Družinski večer, ki ga je priredila na pustni ponedeljek »Traška kolonija« pri Škofji Loki pri g. Jošku na Trati je izborni uspel. Udeleženci, kolikor nas je bilo, smo se v resnici držali gesla: »Veseli bomo, zabavali se, pili, peli in plesali«. Prišli so veseli in pridni godci iz Škofje Loke, člani škofofeloške godbe, katerim gre častno priznanje. Z njimi so prispeli iz Loke tudi čestiti prijatelji »Traške kolonije«, katerim se mora enako priznati zasluga, da so veliko prispejali, da je večer tako lepo uspel. Goste iz Loke in domačine je sprejemal vrl in stasit gospod, že nešteto krat odlikovan v polni paradi viteza hlačnega reda. Že zgodaj zvečer je zavladalo med družbo splošno veselje in nepriljena zabava. Posebno pa moramo pohvaliti naše vrle dame, ki se niso izkazale samo kot izborne in neutrudljive plesalke, marveč tudi kot izvrstne družabnice. Počakali smo rano jutro pustnega torka, pozabili v sladkih spominih pustni ponedeljek in si zaklicali pri veseljem slovesu do videnja po Veliki noči!

Kasen obračun bo imel Jakob

Masterl, doma nekeje od Crngroba pri Škofji Loki, ki ga je roka pravice že nešteto krat božala zaradi vseh mogočih pregreškov. Masterl je namreč dne 1. septembra 1912 stal z več drugimi fanti na trgu pred cerkvijo v Smihelu pri Novem mestu. Iskal je prepira in zabavljal zdaj temu zdaj onemu. Vsi so potrpeti, le Stanko Kikelj mu ni ostal dolžan odgovora. Prišlo je do spopada med njima. Masterl je sunil Kikelja s pestjo v prsi, Kikelj pa Mastala nazaj. Tedaj je zavihel Masterl steklenico od piva in udaril Kikelja z njo po glavi tako, da se je steklenica razbila, Kikelju pa je razmesaril vso kožo na glavi. Drugo jutro je Masterl izginil brez sledu, Kikelj pa je šel z rano na glavi na delo, toda rana se mu je ognojila in je moral v bolnišnico usmiljenih bratov, kjer so ga po dolgem času komaj izlečili. Že je mislil Masterl, da je vsa stvar pozabljena, ko prideta dne 19. prosinca t. l. dva orožnika kontrolirat delavce pri zgradbi mostu v Zagradi pri Gorici. In glavi spaka, med drugimi delavci se oglasi tudi Jaka Masterl, čegar ime je bilo orožnikom iz tiralice znano. Povabila sta grešnika s seboj in ga oddala sodniji, ki ga je poslala sodniji v Novo mesto, da bo delal pokoro tam, kjer je zagrešil kaznjivo dejanje.

Zaročila sta se g. Ernst Sedlak, c. kr. davčni oskrbnik v Kostanjevici z gđ. Karlo Kuchlerjevo, učiteljico pri Sv. Križu pri Kostanjevici.

Iz St. Janža. »Slovenski Narod« je pred dnevi poročal, da je kaplan Vinko Kavčič odklonil krst otroka nekega tukajšnjega naprednjaka, češ, da je oče na slabem glasu. K temu moramo omeniti, da pozna javnost dotičnega, kot vrliga in poštenega človeka, ki se mu ne more očitati najmanjše napake. Le klerikalni javnosti je trn njegovo zavedno napredništvo. Toda to ne more biti nič hudega, nasprotno v naših razmerah je to najboljši sprječevalo za vsakega. Ker pa kaže g. Kavčič pred ljudskim glasom tako velik respekt (zastonj gotovo ne), mu hočemo povedati, kaj govore o njem njegovi nekdanji farani in to vsi od prvega do zadnjega in ne samo njegovi politični nasprotniki. Ta gospod je svoje čase služboval na Trebelnem in bil znan kot zelo prijazen gospod in izborni družabnik zlasti v družbi mladih in lepih zastopnic nežnega spola. Nič čudno, če je neki Marina-rič tako vneto do njega, da je zgrešil pot iz Novega mesta na Trebelno in jo našel šele po tridnevnem iskanju. Njegova nesrečna tovarišica zbadanja ni mogla prenesti, morala je oditi v Ameriko. V neki gostilni v Mokronogu je bil v svinjski kuhinji, kjer so bile zaposlene dekletke prebilo večjo polovico časa, kakor pa v gostilniških prostorih. In tistega ženitovanja menda tudi še niste pozabili z Vinko, kjer ste pri sestri neveste »ženili« svojega mežnarja. Torej če ima kdo vzrok bati se javnosti, ste to vi, saj ste ravno zaradi imenovanih in sličnih doživljanjev dobili »Laufpass« iz Trebelnega. Upamo, da bo to zadostovalo, če boste pa še nadalje streljali kozle po naši dolini, pa povemo še kaj iz Trebelske kronike.

Volitev v novomeškem mestnem šolskem svetu. Novomeški mestni šolski svet je izvolil v svoji prvi seji, odkar se je po novem zakonu na novo konstituiral, dne 6. svečana t. l. soglasno: za predsednika dosedanega predsednika in mestnega župana g. Karla Rosmana, za podpredsednika pa g. profesorja dr. Milana Šerkota.

Od zgradbe belokranjske železnice. Tisti del državne ceste, vodeče iz Novega mesta na kolodvor, ki so jo lani odkopali, da so zgradili predor in ga obokali, so zdaj zasuli in z gramozom posuli, da se bo ondot vozilo. Po severni polovici ceste namreč ne bo varno voziti, ker je izpodvotljena in teče cesta ondot po komaj meter debeli plasti zemlje. Nevarnost je torej, da bi se ta plast vdrla, če bi se peljalo čez njo s težkim vozom, in da bi se ponesrečil voznik in delavci v predoru. Zato bodo ta del ceste zaprli splošnemu prometu.

Svoji svakinji odgriznila prst. Vsa znana belokranjska pobožnost ne pomaga nič, ljudje greše kakor drugod. Prav surove izbruhe sovražstva med ožjimi sorodniki, predočuje sledeči slučaj. Marija in Ana Hočvar ter Ivana Deužman, prvi dve sestrični, slednja svakinja od Ane Hočvar — iz semiške fare, so živeli v sovraštvu med seboj. Nekega dne pride Ivana s škafofom po vodo k vodnjaku svakinje Ane Hočvar. Svakinja jo je začela odganjati od vodnjaka, češ, da ji ne pusti vode zajemati. Ivana pa je kljub temu si napolnila škafof ter hotela oditi. Zdal pa jo svakinja napade. Oklenila se je roke ter začela grizti prste leve roke. Ivana se je seveda branila ter vpila, na kar je prišla še Marija Hočvar na pomoč. Ivano je začel do kosti vgrinjati prst boleti. Šele ko je videla nevarnost, je šla 9. dan po dogodku v

Metliki k zdravniku. Ker je pa rano zanemarljivo, ji je prst nad vzgrižko odpadel. Vsled tega je bila Ana Hočvar pred novomeškim okrožnim sodišču obsojena na 3 mesece ječe.

Svetost zakona pri naših klerikalcih. Iz novomeške okolice se nam poroča: Kakor znano, se je naš škof letos s posebno vneto vrgel na dokazovanje, za kako svetost ima naše dobro verno ljudstvo sedmi zakrament. In »Slov. Narod« je že enkrat škofa povabil, naj si pride sam ogledat na Dolenjsko, kjer bo pri sklepanju zakonov res našel naravnost strašne svetosti. Da si pa škof to pomenje prihrani, mu navedemo izmed mnogih en krassen izged, iz katerega se škof lahko prepriča, ali imajo klerikalci zakon res za svetost, ali za čisto navadno kupčijsko pogodbo. Za vzgled navedemo enega izmed najbolj katoliških mož v najbolj katoliški fari Prečina. Zupnika Smidovnika osební prijatelj iz »Slov. Doma« znani oče Berus iz Dalnega Vrha je imel zadnje dni predpusta doma poroko. Svojemu starejšemu sinu je preskrbel nevesto. Ko se je o tem razgovarjal v družbi nekega naprednjaka in katoliškega stebra, bivšega župana Vintarja, bi bil rad še svojega mlajšega sina kam dobro oženil. Ker imata oba dotičnika (naprednjak in klerikalci) hčere za omožiti, je kat. Berus najprej prišel »glijati« z naprednjakom. Če daš ti — je rekel naprednjaku — svojo punco, bi dal jaz sinu pet tisoč dote, ne vse v denarju, ampak v blagu. Če pa s teboj napravimo — je dejal proti Vintarju, pa dam samo štiri tisoč dote. No, Prevzvišeni, ali se na ravno tak način ne »glijha« tudi za — krave? Pa stvar je še lepša. Ko se je bližala ravno po tem vzgledu sklenjena poroka za starejšega Berusovega sina, se je Berus začel kesati. Par dni pred poroko je doma pretepal ženo in hčere, češ, da so one v to poroko silile, da ni treba nobene druge babe k hiši, ker je že domačih dovolj. Pride dan poroke. Berus je razen nekaj sosedov na »ohcet« povabil tudi nekega gospoda iz Novega mesta. To pa samo zato, da so ga prav pošteno oskubili. Komaj so se svatje vsedli k mizi in je Berus pokusil nekaj kozarcev vina, ki ga je novomeški gost pripeljal seboj, je že začel razbijati po mizi in se hudovati nad »svetostjo« novega zakona. Ker je znano, da Berus, kadar ga prime, zna biti nevaren — saj je vole in krave privezal za smrček in gobec — jo je novomeški gost kmalu popihal. Komaj je ta odšel, je Berus še hujše razbijal in preklinjal ta sveti zakon v njegovi hiši. Ni čuda, da je navzoči nevesti prekinelo srce od žalosti; vstala je in odšla proti domu svojih staršev. Še le ženini materi se je posrečilo bežečo nevesto pomiriti in spraviti na novi dom. Berus je tudi po poroki pokazal svojo katoliško srce. Sinu, ki se je oženil, je dal vso domačijo »čez«, on pa se je preselil v novo kupljeno domačijo v Kamence. Pri tem pa je sinu do zadnjega žebala in slame pobral vse pri hiši. Če škof misli, da je to le posamezen, izjemen slučaj, ne bo kazalo drugega, nego trebalo iti se osebno prepričati tudi drugod. Našel bo same — svetosti.

Zagonetno zastrupljenje. Dne 12. prosinca t. l. so klali pri hiši Jožeta Nemanica v Zelebeju pri Suhorju. Kakor je na kmetih, posebno pa še v Belikrajini običajno, so tudi Nemanicjevi poslali sosedom kolino. Sosed Janez Vukšinič je dobil lep kos svinjine, jetra in nekaj klobas. Vukšinič je pripravila te koline in jih jedla vsa Vukšiničeva družina. Starejši člani so pojedli več teh kolin, mlajši pa razmeroma manj. Ponoči nato pa je postalo zelo slabo vsem. Vročina in mrzlica sta jih tresla, slabost v želodcu in bolečine v trebuhu so čutili in bljuvali so. Starejši člani družine so bili bolj bolni nego otroci. Najstarejši sin, osemnajstletni Jože Nemanic je boleznijo tudi podlegel in je umrl dne 15. prosinca. On je zbolel prvi, potem pa povrsti: njegov oče Ivo Vukšinič, njegova mati Mare Vukšinič, ki je pa bila že v blaznici, in otroci Ivo, Franjo, Marko in Mate v starosti 14, 6, 4 in 1 in pol let. Sumilo se je v začetku, da so morda bile Nemanicjeve koline nesnažne, spridene ali zastrupljene. Toda kolone so jedli tudi drugi sosedje, pa ni nihče zbolel. Naposled pa so začeli domnevati, da je dobila Mare Vukšinič nenadoma zopet napad blaznosti in da je ona kaj napravila z jedjo. Gotovega ne ve nihče ničesar. Uvedena preiskava bo pa že menda spravila resnico na dan in bo dognala, kaj je bil vzrok obolenju in smrti, kdo je to zakrivil in če se je to namenoma storilo ali je bila zakrivila nesrečo le nepaznost, malomarnost ali nesnaž.

Iz Žirov. V »Domoljubu« se neki dopisnik iz Starooseljških hribov, ki pa je bržkone bližje Žirov, spravlja in kliče v boji proti nameravani avtomobilni zvezi od Žirov do Škofje Loke. Ne vemo, kaj je tega »ljudskega« prijatelja tako razvnelo proti

avtomobilu, da bi ga najraje preje prepovedal, kakor ga bodo v tovarni izdelovali. Da bi bil avtomobil komu v škodo, tega pač ne more nikdo dokazati, pač pa je v interesu prebivalstva tako Žirovcev kakor Osličanov in Poljanec, da se isti prej ko mogoče nabavi; da pa bi se na ljubo kakega gostilničarja ali fjakerja prometna zveza ne smela od cela nič zboljati, to vendar ne gre. »Domoljubov« dopisnik najbrže misli, da je tukaj občinstvo zavoljo cest, ne pa ceste zavoljo ljudi. Da so ceste v redu in se iste zboljujejo, mora pač skrbeti cestni odbor itd. Za to plačujemo davke in doklade, dolžnost vsake oblasti pa je vendar, da se promet povzdigne, spopolnuje in širi, ne pa da bi se isti po sebičnih in neupravičenih željah kakega posameznika ovrnil in prepovedal. Neumna je trditev, da bi se radi avtomobilne vožnje dogajale nezdode in bi se ne moglo izogibati težkim vozovom; saj je avtomobil v rokah spretnega šoferja vendar bolj gibčen kakor vsak drug voz. Vzemimo na primer cesto iz Idrije do Logatca. Ta je približno iste širine kakor od Škofje Loke do Žirov, ima pa še mnogo hujše ovinkov, takozvane »rajde«, pa vendar vozi že celo leto kar po šest avtomobilov brez vseh nezdod po nji. Pa vzlic temu vozijo tudi vozniki. Tako je prijatelj, pobrigajte se mar za kaj bolj potrebnega kakor pa strašiti z avtomobilsko nevarnostjo; glejte da se cesta spopolni in razširi, pa bo za vse boljše, kajti avtomobil bo šel tudi brez vas; upamo da bo začel prej voziti, kakor bo nastopila vaša »prepoved«.

Pasji kontumac na Vipavskem ali trpinčenje živali. Vipavski sodni okraj ima že skoro leto dni najstrožji pasji kontumac, to je, vsak pes mora biti z nagobčnikom privezan na verigi. Kako se taki psi, — že tako dolgo — dobo počitijo v strogem kontumacu, povedati bi vedeli gospodarji psov, ki opazujejo, kako uboge živali od dne do dne hirajo in pešajo, da je le čuda, da jih več ne pogine vsled takega direktnega trpinčenja. — Višjo kompetentno oblast bi prosili, da, če že res mora biti pasji kontumac, naj bi bil tak, da zadostuje nagobčnik, ne pa večna verižna sužnost, ki po našem mnenju že dolgo ni več opravičena, zakaj zadnji slučaj stekline konstatiral se je na Dunaju dne 9. septembra 1912 in še ta slučaj je bil v Dutovljah na Krasu. Čemu torej strogi pasji kontumac na Vipavskem? Ako se isti kmalu ne odpravi, skušal bode to dokazati prijatelj živali.

Neki Maksim Neumayer namestnik v državi Pará v Braziliji pokrajino ob braganški železnici (Estrada de Ferro de Braganca) obljublja z avstrijskimi naselniki. Ta pokrajina pa je zbog svojih klimatičnih razmer povsem neprikladna za naselitev. Pred par leti so to španski naselniki že poskusili in so se v kratkem morali drugam preseliti radi neugodnega podnebja. Pred naselitvijo se torej resno svari.

Kinematograf »Ideal«. Velezanimiv film »Napoleonov pohod na Rusko 1. 1812«, ki se razpošilja te dni iz Pariza na vse strani, predvaja se tudi v Ljubljani danes, jutri in v četrtek pri vseh predstavah in nudi gledalcem nekaj velikanskega. Na tem filmu nastopi z dovoljenjem ruskega carja cel vojni zbor ruskega vojaštva in se vidijo raznobojne uniforme iz časa Napoleona, ki so jih dali različni ruski muzeji na razpolago. Predvajajo se krasni bojni prizori iz rusko - francoske vojne, Moskva v ognju, in velikanska snežena puščina, kjer pogine ostanek velike vojne v snegu in ledu. Med drugim se vidi sedem prastarih starčkov, edini očividci te grozne vojne 1. 1812 in Napoleona, od katerega so bili v Moskvi obdarovani, dalje volkovi, kako se v celih krdelih pode za armado in trgajo padle vojske in konje itd. Stroški za ta orjaški zgodovinski film, ki ga je posnel g. Charles Pathé osebno v Moskvi, so znašali nad pol milijona rubljev, vsak vojak je dobil namreč 1 rubel in proviant za to armado v sneženi puščini je požrl nad 100.000 konj. — Nihče naj ne zamudi ogledati si ta krasni film. — Razen te slike je še več krasnih drugih slik.

Nepošten trgovski pomočnik. Dne 1. t. m. je stopil v službo k neki tukajšnji trdnici leta 1888. v Trziču rojeni Fran Poljanec, kot trgovski pomočnik. Že prvi dan svojega službovanja je vzbudil nekaj sum in ga je šef začel takoj nadzorovati. Zasačil ga je res pri tatvini denarnice, naker je bil odpuščen iz službe in ovaden policiji, ki ga je aretirala in izvršila pri njem hišno raziskavo. Pri preiskavi so našli ukradena zrcala, zlate double verižice, krtače, steklenice parfuma, žepne nože, denarnice, glavnike, krtačice za zobe, novo perilo in drugo. Dalje je policija doglala, da je Poljanec deloma podaril, deloma za zelo nizko ceno prodal po raznih gostilnah še več drugega blaga. V gostilne na Šentpeterski in Martinovi cesti je prinašal s seboj

več parfuma ter z njim »kropil« goste. Po izvršeni preiskavi so izročili tata deželnemu sodišču.

Poskušeni samomor. Snoči se je v Tesarski ulici v svojem stanovanju obesil delavec Avgust Polik. Poklicani policijski stražnik ga je rešil, nakar so ga na zdravniško oddelno pustili v domači oskrbi. Vzrok poskušene samomora je bil baje domač prepri.

Viom. Včeraj popoldne je nekdo vstopil v Karunovi ulici v Kalinovo stanovanje in ukradel dva suknjica, zlato verižico, par uhanov in tolar za 5 kron.

Aretiran je bil na južnem kolidvoru delavec Ilija Krnjaič, roj. 1897. v Rojču pri Požigi, ker je hotel pobegniti v Ameriko in se odtegniti vojaški dolžnosti.

Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolidvora v Ameriko 30 Hrvatov, v Heb se je odpeljalo 27 Hrvatov, 30 se jih je odpeljalo v Solnograd, 26 pa v Novo mesto, na Dunaj je šlo 17 Kočevarjev.

Izgubil se je črn, dolgodlakast lovski pes z belimi lisami, s črnim usnjatim navratnikom brez marke. Najditelj naj ga pripelje v Jenkovo ulico št. 4, kjer dobi 20 K nagrade.

Cunard Line. Parnik »Franconia« odide iz Trsta 12. februarja, parnik »Caronia« pa 25. februarja, vselej ob 9. dopoldne.

Narodna obramba.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani sestavlja sedaj računski zaključek za leto 1912.

Podružnice in sploh prijatelji družbe se opozarjajo na sledeče: V preteklem letu je bilo — brez volil in prehodnih zneskov nad 10.000 K manj dohodkov, kakor leta 1911.

Nazadovale so zlasti podružnice. Svetujemo opetovano podružničnim blagajnikom, da naj pobirajo članarino koj začetkom leta in med letom in ne samo koncem leta.

Iz nabiralnikov je družba dobila

leta 1911 13.799 K 62 v

» 1912 12.512 » 44 »

nazadovanje znaša

torej za 1.287 K 18 v

Nabiralniki naj bodo vedno na vidljivem mestu, bodisi v trgovini, v privatnem stanovanju, gostilni ali trgovini. Čez noč se naj pa nabiralnik spravi v omaro ali blagajno, da ga kak hudobnež ne vzame.

Narodnega kolka in računskih

listkov se tudi manj prodaja.

Družba je dobila za narodni kolek i. s.:

leta 1911 4.641 K 46 v

» 1912 3.635 » 38 »

preteklo leto torej

manj za 1.006 K 08 v

Opomni se, da je družba dobila leta 1909. za narodni kolek 11.607 K 69 v. Ali bodedo dosegli še kedaj to število? Zanimanje za narodni kolek je žalibože vedno manjše.

Računski listki dali so družbi

leta 1911 7.059 K 64 v

» 1912 5.929 » 70 »

v preteklem letu

torej manj za 1.129 K 94 v

Zahtevajte v gostilnah in kavarah računске listke, uverjeni smo, da jih bode imel gospodar potem tudi vedno na razpolago.

Razpečevanje družbinega kole-

darja pa napreduje, kajti družba je dobila

leta 1911 2.898 K 07 »

» 1912 3.924 » 72 »

torej več za 1.026 K 65 v

Želeli je, da bi družba pri kole-darju vedno tako napredovala. Pri-poročamo na tudi, da se družbini kole-dar marljivo prebira. Vsak odbor-nik in član podružnice in sploh vsak za-veden Slovenec bi moral imeti družbini kole-dar v svoji knjižnici.

Ciril Metodova družba je rabila za tekoče redne stroške in za razne stavbe preteklo leto mnogo denarja. Tekoči redni dohodki niso zadostovali; obrambnega sklada se še po družbinem sklepu, ker ni dosegel zneska 200.000 kron, ne sme vporabljati. Vporabilo se je vsled tega iz družbine imovine nad 75.000 K, ter najelo v hranilnici in posojilnici posojila 350.000 kron.

Iz vsega tega je razvidno, da Ciril Metodove družbe ne smemo nadalje pozabiti. Vsakdo naj deluje po svojih močeh za družbo! Člani in odborniki podružnic pa se še posebej opozarjajo na gorel imenovane številke.

Društvena naznanila.

Glavna skupščina društva »Pravnika« se vrši jutri, v sredo v klubovi sobi pri »Zlatorogu«. Začetek točno ob 8. zvečer.

III. slovenski vsesokolski zlet 1913. XIV. redna seja tajniškega in časniškega odseka se vrši v sre-

do, t. l. 12. t. m. ob poldevetih zvečer v zvezni sobi (Narodni dom). Bratje, ki ste prevzeli prostovoljno članstvo v teh dveh odsekih, vabimo vas k polnoštevilni udeležbi! Na zdar!

Sok. župa Ljubljana I. ima prihodnjo nedeljo 16. t. m. ob pol 10. dopoldne svoj redni letni občni zbor v restavracijskih prostorih br. Tratnika na Sv. Petra cesti. Spored je običajen. Samostojni predlogi naj se v smislu pravil nekaj dni poprej vpošljejo. Pristop in posvetovalno pravico na občnem zboru imajo vsi člani vseh župnih društev in odsekov. Pričakujemo, da s svojo udeležbo pokažejo predvsem bratje od Sokola I., Sokola II., Most in Štepanje vasi temu važnemu zborovanju primerno pozornost. — Župna odborova seja bo na predvečer ob pol 9. v klubovi sobi (zadaj) restavracije br. Krapeša (»Zlatorog«) poleg Narodne kavarne.

Prosveta.

Iz gledališke pisarne. Danes v torek (nepar - predstava) se prvič na slovenskem odru uprizori Birinskega štiridejanskega komedija »Vrtoglavlci«, velezbavna, živega dovptia in satire, grotesknih prizorov in burkastih zapletljivog polna prešerna farsa na vrtoglavo početje ruskih navideznih in istinitih revolucionarjev, ki si je spriču svojih izrednih gledaliških in umetniških vrlin in svoje nenavadne zabavnosti tekot letošnje sezone izvajevala sijajne uspehe na skoro vseh večjih odrih. Na Dunaju so jo uprizorili petindvajsetkrat zapovrstjo, pa je vedno še žela navdušeno pohvalo in izzvala salve presrečnega smeha. Njen avtor, mlad ruski pisatelj, tudi nam že znan po svoji izborni drami »Moloh«, je zaslovel kot nenavaden dramatični talent in vsa sodobna gledališka in literarna kritika ga šteje med najboljše sodobne dramatik. Dočim se je v »Molohu« kazal resnotragičnega, se je v »Vrtoglavlcih« prešerno razmahal kot dovpten humorist in z večjo, krepko modelujočo roko ustvaril prešernovele prizore, ki s svojo pestro komiko, globoko tragiko orisanih vrtoglavoosti ne puste na površje. Vestno pripravljena komedija bo nedvomno tudi pri nas dosegla najlepši uspeh. — Nadaljni repertoar: V četrtek (par) prvič v sezoni Pucciničeva velepriljubljena opera »Madame Butterfly«, v soboto (nepar) repriza opere »Madame Butterfly«; v nedeljo popoldne kot velika tujska predstava zadnjič v sezoni Offenbachova komična opereta »Orpheus v podzemlju«; v nedeljo zv. prvič v sezoni Schwayerjeva drama mladega dijaka »Red iz pravosti« z gosp. Šestom z Dunaja kot debutantom v vlogi Feliksa. V torek in v četrtek Leharjeva opereta »Grof Luksemburški« z gosp. Iličcem iz Trsta kot gostom.

Popravljamo. V notici o Birinskega »Vrtoglavlcih« čitaj: Birinski, ki je vse nade, katere je njegov resnotragični »Moloh« vzbujal, daleč preko vsega pričakovanja prekosil. »Vrtoglavlci« orisujejo z neodoljivo (ne pa z »zadovoljivo«!) komiko, kako je ruski guverner uprizoril navidezen atentat na samega sebe. Revolucionarjem je bila njegova nakana vse prej nego dobrodošla in zato so tisti njemu neobhodno potrebni atentat izjalovili.

Književnost.

— »Nastavni Vestnik«. Že 4 leta je ta list, ki ga izdaje »Društvo hrvatskih profesorjev« v Zagrebu, obenem glasilo slovenskih profesorjev. Prinaša predavanja in razprave (literarnozgodovinske, fizikalne, matematične, pedagoške), književna naznanila, beležke s šolskega polja in društvene vesti. Med razpravami zadnjih 3 zvezkov čitamo na pr. razpravo prof. Westra »Novi učni načrt za telovadbo«, prof. Iličiča »Poglavje iz šolskega materializma«, nadalje zanimivo študijo K. Lucerne o zgodovinskosti Juga Bogdana G. Ramovš ocenjuje dr. Breznika »Izreko v poeziji«, prof. Iličič pojasnjuje, zakaj je Slovincem kakor Srbokratom izgovarjati »madžarski«, ne »madjarski«. V najnovejši (5.) številki so gg. dr. Sajovic, prof. Lederhas in Pirc priobčili nekrologe prof. Peterlinu, Segi in Koprivniku.

Izpred sodišča.

Kazenske razprave pred okrajnim sodiščem.

Klerikalno zetje Kačarjevo. Bilo je okoli 25. novembra, ko je dobilo tržno nadzorstvo v Kačarjevi zeljarni na nekem kamnu, s katerim se obtežujejo kadi, 2 nogavici, 1 cunjjo za v čevlje in par galoš. Vse je bilo tako ostudno umazano, da bi se kmalo moralo s kleščami prijemati in proč gledati. Tržno nadzorstvo je poslalo te predmete v preiskuševališče v Orade. Kačarja je dobil v roke naj-

prej državni pravdnik, toda ta se ga je vendar toliko usmili, da ga je izročil okrajnemu sodišču. — In v soboto se je vršila obravnava. Graško preiskuševališče je poslalo o teh predmetih sledeči izvid: Ena nogavica je bila belo-rjave barve, na koncu vijoličasta, že dolgo ponošena in umazana. Cunjja za v čevlj je bila odtrgnjena, ponošena, umazana, druga nogavica je bila črna, od nošnje na koncih belkasta, iz volne, na njej se drži nekaj las. — Galoše pa so bile le kot Kačar sam prizna tudi stare, in ena je bilo celo že preluknjana. Vseh teh predmetov so se držali ostanki zelja. Jasno je, da so ti predmeti ostudni in umazani, poleg tega se zaredo lahko bacili in zelje, ki se tlači s takimi predmeti ni samo gnusno, marveč tudi lahko zdravju škodljivo. — Karel Kačar prizna, da se je s temi predmeti res zelje tlačilo, tlačil ga je njegov 20letni hlapec Volk, ki je soobtožen. Pravi pa, da je bilo takrat to perilo sveže in oprano, in se je le na zelju umazalo. Pravi, da je bilo prav čedno. Ko ga sodnik opomni, da ima še vedno jako čudne pojme o čednosti in snažnosti, pravi Kačar, da se je od nekaj tako delalo v njihovi hiši. Volk, hlapec, je priznal, da je tlačil zelje s temi predmeti na gospodarjevo povelje. — Kačar je bil obsojen zaradi prestopka proti § 14. zakona o živilih na 100 K globe ali 10 dni zapore, njegov hlapec Volk pa na 20 K globe ali 48 ur zapore. — H Kačarjevi opazki, s katero je trkal na milosrčnost sodnika, da ga bo uničilo časopisje — seveda liberalno — vljudno pristavljamo, da če bo Kačar še naprej po starih tradicijah tako umazano delal, njegovega zelja ne bodo jedli niti klerikalci.

Razne stvari.

* **Velika tatvina v Monakovem.** Iz Monakovega poročajo: V nekem tukajšnjem hotelu so ukradli neki dami za 20.000 mark dragocenosti.

* **K železniški nesreči pri Medyasu.** Sproga trgovca Lebowitscha, ki se je ponesrečila pri že omenjeni železniški nesreči, je v bolnišnici umrla. Tudi njen soprog, ki je v bolnišnici, bo bržkone podlegel ranam.

* **Odtgnjeni poštni debit srbskim listom.** Notranje ministrstvo je odtgnilo poštni debit za vse avstrijske kronovine in dežele srbskim časopisom »Pravda«, »Tribuna« in »Štampa«.

* **Nezgoda v gorah.** Iz Milana poročajo: Pred tremi dnevi je pet dijakov iz Sondrisa šlo na Monte Disgrazia. Ko so lezli z gore, se je utrgala vrvi in dijak Lewis je padel v prepad, globok čez 1000 m. Truplo ponesrečenca dosedaj niso našli.

* **Divjanje sufragetk.** Iz Londona poročajo: Brzojavna zveza med Glasgowom in Londonom je bila v soboto pretrgana. Najbrže so to napravile sufragetke. Sufragetke so tudi razbile v nekaterih palačah in drugih poslopih okna.

* **Južni pol odkrit — kapitan Scott mrtev.** Kakor poroča »Globe« iz Nove Zelandije, je kapitan Scott dne 18. januarja 1912 odkril južni tečaj. Na povratku je ekspedicijo presenetil snežni vihar. Scott in njegovi spremljevalci so se ponesrečili. Vest dozdaj še ni potrjena.

* **Brat umoril brata.** Iz Saarbrückna poročajo: Grozen umor se je zgodil v Zittersdorfu. 15letni Jožef Simon se je prepiral s svojim 18letnim bratom. Mlajši brat je potegnil nož ter ga zabodel bratu v trebuh. Ta se je težko ranjen zgrudil na tla ter kmalu nato izdihnil. Mladega morilca so zaprli.

* **Železniška nezgoda.** Iz Grosnyja poročajo: Med postajama Slepowskaja in Karabaluk se je od tovrnega vlaka odtrgalo 40 vozov, napolnjenih z nafto. Vozovi so zdrčali po strmini navzdol. Vozovi so v največji hitrosti zadeli ob drug tovrni vlak, pri čemur se je nafta užgala. Nastal je velikanski požar. Dva železniška nastavljenca sta zgorela.

Telefonska in brzojavna poročila.

Vojna na Balkanu.

»Samouprava« o Balkanski zvezi.

Belgrad, 11. februarja. (Izvirno poročilo.) Včerajšnja »Samouprava« se obrača v energičnem članku proti onim, ki prigrvarjajo vladi k lojalnemu zavezniškemu postopanju, vendar pa izpodkopa ju Balkansko zvezo, napadajoč zlasti Srbsko zastavo in liberalno stranko današnje nacionalne vlade in braneč radikalno vlado ter dajoč priznanje naprednjakom, ki se najbolj lojalno zavzemajo za Balkansko zvezo. »Samouprava« piše o Balkanski zvezi in vladni politiki sledeče: Srbija je dosegla uspehe, s katerimi se lahko ponaša v Balkanski zvezi. O takih uspehih bi brez zveze ne mogla niti Srbija niti drugi zavezniški sanjati. Vse te uspe-

he je mogla Srbija doseči le v zvezi z drugimi balkanskimi državami. Balkanska zveza je mednarodni faktor, in ta Balkanska zveza se ni dovršila vojne, zato mora vsaka točka v borbi enako interesirati vse zaveznike in vsak uspeh je skupen uspeh. Dolžnost vsakega je, da po svojih močeh pripomore k nadaljnjim uspehom Balkanske zveze, brez česar bi to ne bila nikakršna zveza. Balkanska zveza ne sloni samo na razdelitvi interesnih sfer, tudi ni osnovana na tej podlagi. Balkanska zveza nima samo namena uničiti Turčije in razdeliti njen teritorij, marveč gre mnogo dalje, da čuva skupno in brani obče balkanske interese. Balkanska zveza ima namen, da ustvari in utrdi položaj, na katerem bodo Balkanci sami gospodarili svoje usode. Vprašanja glede razdelitve teritorija in modifikacije prvotnega dogovora z ozirom na boljše uspehe v vojni, pa se morajo rešiti po končani vojni, ko bodo uspehi splošno znani. To se mora zgoditi v sporazumu med vsemi zavezniki, ki imajo velik interes na tem, da čuvajo Balkansko zvezo pred razpadom. V posameznostih ne smejo interesi posameznih držav nadkriljevati interesa obstanka Balkanske zveze. Če bi bilo vendar nemogoče direktno izravnati te difference, vendar ni koristno, da bi se vprašanje teritorialne razdelitve začelo razmotrivati pred koncem vojne, ker bi to moglo škodovati uspehu vojne same. Nekorektnost, nezvestoba in sebičnost Srbije bi bile za njo sramota in fatalnost za nadaljnji razvoj in ugotovitve odgovorne srbske politike.

Ta članek je izval občo pozornost, ker jasno naglašča čvrstost zveze in obveznost zveze ter vsakega člana, z vsemi svojimi močmi podpirati v slučaju potrebe druge člane, ker izključuje separatizem v politiki in zastopa trajnost Balkanske zveze, kateri je bilo uničenje Turčije samo sredstvo za izvedbo načela: Balkan Balkancem, med tem ko ostane še nadalje cilj zveze v bodočnosti braniti balkanske države proti vsakemu tretjemu. Nepriznani uspehi in nova situacija provzročata potrebo modifikacije prvotnega dogovora, ta pa mora izključiti vsak razdor in vsako izigravanje države proti državi.

Bolgari zahtevajo izhod na Marmarsko morje.

Dunaj, 11. februarja. Sofijski poročevalec »Politicheskoe korespondencje« poroča o razgovoru z neko vodilno bolgarsko osebo, ki je izjavila, da je za Bolgarsko izhod k Marmarskem morju največjega pomena. Tak izhod je Rodosto. Za gospodarski procvet Bolgarske je Rodosto večjega pomena, kakor Odrin. Bolgarska ho zahtevala, če pade Odrin, tudi Rodosto.

Nova mirovna pogajanja.

Sofija, 11. februarja. Govori se, da je potovanje bolgarskega finančnega ministra Theodorova v glavno taborišče v zvezi s skorašnjimi direktnimi mirovnimi pogajanjimi med Turčijo in Balkansko zvezo v mestu, kjer ime sedaj še ni znano. Tudi dr. Danev odpotuje v glavno taborišče.

Carigrad.

Dunaj, 11. februarja. Tukajšnji diplomatični krogi so mnenja, da se Bolgari umikajo izpred Čataldže v zadnji vrsti zato, ker so jim v Petrogradu dali razumeti, da naj ne zasedajo Carigrada. Merodajno za ta nasvet iz Petrograda je bilo znano dejstvo, da je vpliv vojaške stranke na Bolgarskem od dne do dne večji in da se vsled tega na Ruskem boje, da se Bolgarska ne bo držala prvotnih pogodb in da Carigrada ne bo hotel zapustiti.

Srbska vojna pomoč.

Belgrad, 11. februarja. (Izvirno poročilo.) Srbija je vprašala Bolgarsko, predno se je vojna iznova začela, če potrebuje vojno pomoč. Bolgarska je odgovorila, da v Traciji ne potrebuje novih čet.

Spalajković v Belgradu.

Belgrad, 11. februarja. (Izvirno poročilo.) Srbski poslanik v Sofiji Spalajković je došel zopet v Belgrad.

Srbija in Rumunska.

Petrograd, 11. februarja. »Trgovinski Glasnik« piše: Srbski poslanik v Bukarešti Mihajlo Ristić, ki se je mudil te dni v Belgradu, je poročal vladi o političnem položaju na Rumunskem. Kakor izve »Jugoslovanska korespondenca«, je sporočil g. Ristić vladi, da za ta trenutek ni nobenega upanja, stopiti v intimnejšo zvezo s sedanjim rumunskim kabineto. Kadar pa bodo nastopili mirnejši časi, bo prišla na Rumunskem opozicija na površje, ki želi tesnejšo zvezo s Srbijo in Balkansko zvezo.

Hamidiee.

Carigrad, 11. februarja. Glasom privatnih poročil iz Port Saida so turško vojno ladjo »Hamidie« v Rdečem morju obkolile tri grške vojne ladje in se je morala »Hamidie« udati. »Hamidie« se je bila ravno preskrbela s premogom.

Odločilni naspek na Skader.

Cetinje, 11. februarja. Vse pravice za odločilni naspek na Skader so končane. Črnogorska in srbska pehota je že pričela z bajeznim navalom na Tarabo.

Turške zmage?

Carigrad, 11. februarja. Esad paša je pri Janini izvojeval proti Grkom veliko zmago (?). S fingiranim umikanjem je izvalil Orke iz utrjenih njihovih pozicij, ter nato navalil na nje na obeh krilih. Orki so bili na obeh krilih poraženi. Izgubili so baje 2000 mrtvih. Tudi pri Bulairu so Turki baje izvojevali lepe uspehe ter prekorčili reko Kavak. Vlada je poslala turškim poveljnikom brzojavne čestitke.

Vesti o turških uspehih.

Carigrad, 11. februarja. Dasi vlada ni ničesar objavila o operacijah pri Rodostu, vendar se je toliko izvedelo, da se je Turkom posrečilo izkrcati večjo armado v okolici Rodosta. Tudi boji na polotoku Galipoliju se nadaljujejo z manjšimi ali večjimi uspehi. Tako so turške čete napadle in osvojile bolgarske pozicije pri Eksamilu ter zaplenile dva topa.

Apacija v Carigradu.

London, 11. februarja. Angleški listi vedo poročati iz Carigrada, da stoji ves Carigrad pod mučnim vtiskom in da vlada v mestu splošna apacija. Pogosto se pojavlja splošna panika, ker prihajajo nad Carigrad bolgarski zrakoplovi, ki trosijo v mesto proklamacije. Zbirka za splošno turško vojsko je bila ustavljena, ker je bil njeni rezultat strahovito mizeren. Rezultat zbirke izkazuje 25 turških funtov. Sultan se je obrnil baje na nemškega cesarja za intervencijo.

Sestanek veleposlanikov v Parizu.

Pariz, 11. februarja. »Agence Havas« označuje vest, da se snide v Parizu druga poslaniška konferenca, ki bo uredila vprašanje turških dolgov, kot prenatragano. Res pa je, da je predsednik Poincaré sestavil komisijo, obstoječo iz stanov francoske in otomanske vlade ter veleposlanikov. Ta komisija ima nalogo, študirati vprašanje o ureditvi turških financ.

Bivši turški poveljnik v Tuziju.

Dunaj, 11. februarja. Bivši turški poveljnik v Tuziju Emin Kasim beg, ki je bil ujet v Tuziju in katerega so Črnogorci prepeljali v Podgorico, je zbežal v Kotor od koder se je prepeljal s parnikom »Ungaro-Croate« v Trst in odpotoval od tod na Dunaj. Vrniti se je hotel nato v Carigrad preko Rumunske, rumunske meje oblasti pa so ga zavrnil, ker ni imel vidirane potne legitimacije. Vrniti se je na Dunaj, ter poklical na pomoč turško poslaništvo na Dunaju.

Ponesrečene turške ladje.

Carigrad, 11. februarja. Križarica »Asar-i-Teufik« je pri Derkosu zapeljala na skaline ter na njih obšla. Tudi v Marmarskem morju je obšla na pesku neka velika turška transportna ladja. Turki se boje, da bošte obedve ladji padli v bolgarske roke.

Venizelos na povratku v domovino.

Solun, 11. februarja. Včeraj popoldne je iz Soluna odpotoval grški min. predsednik Venizelos. Napotil se je naravnost v Atene.

Rdeči križ.

Praga, 11. februarja. Na prošnjo bolgarskega Rdečega križa so se odpeljali predvčerajšnjem dva zdravnik in ena zdravnica praške češke kirurške klinike na Bolgarsko.

General Vukotić težko ranjen.

Cetinje, 11. februarja. General Sava Vukotić, brat kraljice Milene, je bil pred Skadrom težko ranjen.

Srbske čete na Galipoliju.

London, 11. februarja. »Daily Mail« poroča, da so grške ladje v zalivu Saros izkrcale močne srbske čete, ki imajo nalogo ojačiti bolgarsko armado, ki operira na polotoku Galipoli.

Turške čete izpred Čataldže na Galipoliju.

London, 11. februarja. »Daily Chronicle« poroča, da se je Turkom posrečilo 30.000 mož izpred Čataldže spraviti na polotok Galipoli.

Kranjski deželni zbor.

Dunaj, 11. februarja. Kakor smo izvedeli iz zanesljivega vira, se kranjski klerikalci trudijo, da bi izposlovali sklicanje kranjskega deželne zboru še tekom tega meseca. To zasedanje bo izredno kratko in bo obsegalo samo par sej.

Državni zbor.

Dunaj, 11. februarja. Včerajšnji obstrukcijski govor poslanca Reicesa je zadržal snočno sejo državnega zbora do trideset na 12. Ko je poslanec Reices končal svoj govor, se je izkazalo, da je bila zbornica nesklepčna. Parlamentni slugi so morali o polnoči iskati poslance na stanovanjih, da so jih povabili na današnjo sejo, ki se je začela ob 11. V da-

našnji seji se je nadaljevala debata o zakonu za varstvo delavcev v pekarskih obratih ter se je vršilo nato prvo branje nekaterih vladnih predlog, med drugimi tudi o novem krošnjarskem zakonu.

Danes popoldne se je vršila konferenca seniorov strank, ki je določila, da jutri ne bo plenarne seje državnega zbora, temveč da naj se finančni odsek požuri, da pripravi davčne zakone.

Dunaj, 11. februarja. O odgovoru deželnoobrambena ministra se je vršila danes precej burna debata. Predlog socijalnih demokratov je bil odklonjen s 175 proti 121 glasovom. Predlog v varstvo pekarskih delavcev je bil odkazan socijalno-političnemu odseku.

Domobranski minister Georgi o nedostatkih pri mobilizaciji.

Dunaj, 11. februarja. Začetkoma današnje seje je domobranski minister Georgi odgovarjal na interpelacijo glede nedostatkov pri mobilizaciji vojske. Zatrjeval je, da so vse te vesti o nedostatkih pretrpane in da izvirajo od posameznih mehužnikov in lahoživcev. Nato je slikal razmere v Galiciji glede oskrbe, hrane in stanovanja ter zatrjeval, da je za vojaštvo povsod zadostno skrbjeno. Vendar pa je priznal, da je vojna uprava največje nedostatke odpravila še le tekom meseca decembra. Glede razmer v skupni armadi, katere bi bilo treba v prvi vrsti pojasniti, je rekel minister, da je vse interpelacije o tej stvari izročil skupnemu vojnemu ministru, ki bo na nje odgovoril svoječasno. Izvajanja domobranskega ministra so socialnodemokratski poslanci spremljali s hrupnimi medklici.

Parlamentarno zasedanje.

Dunaj, 11. februarja. Prihodnja seja poslanske zbornice bo sklicana pismenim potom. Domneva se, da bo prihodnja seja 22. ali 24. t. m., toda samo v tem slučaju, ako bo finančni odsek končal svoja dela. To pa je zopet odvisno od poljsko-rusinskih pravnih pogajanj. Ako se ta pogajanja razbijejo, bodo Rusini vstrajali v obstrukciji in parlament ne bo več sklican pred Veliko nočjo. V tem slučaju bodo deželni zbori sklicani še ta mesec na pomladansko zasedanje.

Častniki pri železniških ravnateljstvih.

Dunaj, 11. februarja. »Wiener Ztg.« priobčuje naredbo, s katero se železniškim ravnateljstvom prideljujejo častniki generalnega štaba kot zastopniki vojaške uprave. Železniškemu ravnateljstvu v Trstu je prideljen Ivan Meister.

Tovarna za topove.

Budimpešta, 11. februarja. »A nap« poroča, da je zadeva gradbe nove tovarne za topove na Ogrskem rešena. Rešitev je pospešil generalni ravnatelj. Škodovih tovarnih E. vit. pl. Škoda, ki je bil pred kratkem v Budimpešti. Ogrska vlada je opustila namero, da bi ustanovila državno tovarno v zvezi s tvrdko Dios-Gyórer, marveč je zadovoljna, da se ustanovi poseben konsorcij, pri katerem sodelujejo Škodova tovarna s 70%, tvrdke Ignac Deutsch, M. Weiss in Ogrska splošna kreditna banka po 10% deležev. Kje se bo ta tovarna gradila, še ni gotovo.

Resolucija slovanskega banketa v Petrogradu.

Petrograd, 11. februarja. Včeraj se je vršil v hotelu »Regina« v Petrogradu slovanski banket, ki je sprejel sledečo resolucijo: Rusija se ne sme pustiti voditi pri svojih sklepih od neplodonsnega stremjenja po miru, niti ne sme rešitev zgodovinskih zreljih vprašanj odlašati z motivacijo, da se boji notranjih nemirov. Ruski narod sicer ne želi vojne, boji se je pa tudi ne in razdružljivo s častjo Rusije in z njenimi interesi bi bilo, če bi se Rusija umaknila pred Avstrijo, ali če bi rešila Turčijo pred popolnim polomom.

Zaroka.

Berolin, 11. februarja. Danes se proglasi oficijelno zaroka hčerke nemškega cesarja Viljema princesinje Viktorije Luize s princem Ernestom Avgustom, sinom vojvode Cumberlandskega.

Karlsruhe, 11. februarja. Zaroka princese Viktorije Luize s princem Ernestom Avgustom Cumberlandskim se je danes izvršila.

Ekumenski patriarhat.

Carigrad, 11. februarja. Na volilnem shodu ekumenskega patriarhata, je bil izvoljen nadškof v Chalcedoniji, Germanos, z veliko večino za patriarha.

Člani bivšega turškega kabineta v Kahiru.

Kahira, 11. februarja. Skoro vsi člani bivšega turškega kabineta so pobegnili v Egipt. Stari Kamil paša je sedaj v Aleksandriji, prišel pa je tudi v Kairo, ker biva njegov sin kot tajnik otomanskega komiteja. S prihodnjim rumunskim parnikom prispe v Kairo Šejk ul Islam in bivši minister Fakri paša s svojim spremstvom.

Egipt ostane neodvisen?

Kahira, 11. februarja. Po sklepu miru med balkanskimi državami in Turčijo pride tudi do važne državno-pravne izpremembe v Egiptu. Egipt bo proglašen za neodvisno kraljevino pod angleškim protektoratom. Kediv pa postane suveren — kralj.

Vojaška ustaja v Mehiki.

Mehika, 11. februarja. Po zadnjih poročilih se nahajajo predsednik Madero in člani kabineta v Narodni palači, okrog katere se vrše krvavi boji. Več vojakov je nevarno ranjenih. Med ranjenci je tudi vojni minister general G. Ruez, dva stotnika in trije poročniki. Nekateri listi trde, da so jih napadli njihovi vojniki, ker so jih hoteli zadržati, da bi se ne pridružili vstašem. Tudi iz drugim krajem poročajo o vstajah. Maderova rodbina je pobegnila v japonski konzulat. Med poboji v mestu samem je bilo 250 oseb ubitih, nad 100 pa ranjenih.

Mehiko, 11. februarja. Borbe med uporniki in vladnimi prištasi se nadaljujejo. Uporniki so osvobodili Feliksa Diaza, nečaka bivšega predsednika republike, ter ga izklicali za predsednika. Dosedanega predsednika Madero so proglasili za izdalca domovine.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Okrevajoči

uspešno podpirajo popolno zdravljenje z rabo Scottove emulzije, ker jo celo oslabljen želedec lahko sprejema in popolnoma prebavi. Ako premislimo, da vedno enakomerna, izvrstna kakovost posameznih sestavin Scottove emulzije daje posebno redilnost, je lahko razumeti, zakaj je nje raba v času okrevanja za mlado in staro tako koristna. Obenem je pa Scottova emulzija tako slastna, da jo radi uživajo odrasli in otroci.

Cena originalni steklenici 2 K 10 v. Dobiva se po vseh lekarnah. Proti vpošiljavi 50 v. v pismenih znakih dobite od trdke SCOTT & BOWNE, d. z. o. z. na Dunaju VII. sklicavje se na naš list enkratno vpošiljate poizkušnje od kakke lekarne.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 11. februarja 1913.

Termin.

Pšenica za april 1913	za 50 kg	11-61
Pšenica za oktober 1913	za 50 kg	12-19
Rz za april 1913	za 50 kg	9-92
Rz za oktober 1913	za 50 kg	9-63
Oves za april 1913	za 50 kg	10-28
Oves za oktober 1913	za 50 kg	8-85
Koruzi za maj 1913	za 50 kg	7-16
Koruzi za julij 1913	za 50 kg	7-96

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 Srednji zračni tlak 736 mm

februar.	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	Vetrovi	Nebo
10.	2. pop.	747-9	6-9	sl. jvzh.	jasno
„	9. zv.	747-6	1-2	brevzetr.	„
11.	7. zv.	744-9	-0-7	sl. jvzh.	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura 1-7°, norm. -0-7° Padavina v 24 urah 0-0 mm.

Dober električni klavir se odda na Radeckega cesti 2.

Cena po dogovoru. 583

Zahvala.

Povodom smrti mojega soproga, gospoda

Frana Burgerja

tovarnarja itd.

mi je došlo toliko izrazov resničnega sožalja, da se ne morem vsakemu posebej zahvaliti. Zato storim to na tem mestu z zagotovilo, da so mi ti dokazi sočustvovanja zelo olajšali bridkost in žalost. Zlasti pa se moram zahvaliti darovateljem prelepih vencev in vsem, ki so spremili pokojnika na zadnji poti, predvsem pa sl. občinskemu odboru spodnješišenskemu in g. županu Seidlu, g. županu zgornješišenskemu Zakotniku gg. zastopnikom krajnega šolskega sveta, slavnim društvom Čitalnica, Sokol, podružnica družbe sv. Cirila in Metoda, sl. načelstvu Vodne zadruge, zastopnikom okrajnega cestnega odbora g. županu Belcu iz St. Vida, gg. zastopnikom mizarske zadruge za ljubljansko okolico in vsem gg. tovaršem pokojnikovim iz Ljubljane. Globoko me je ganilo krasno petje žalostink, ki jih je zapel pevski zbor Čitalnice, pomnožen z gospodi iz gledališkega opernega zbora. Vsem moja srčna zahvala. H koncu se zahvaljujem še gg. nosilcem vencev, ki so tako radevolje se v to ponudili in gosp. Ivanu Rojini, ki je tako lepo oskrbel pogreb.

V Spodnji štiki, dne 10. svečana 1913.

585

Mihaela Burger.

Vrtnarskega vajenca sprejme

588

Anton Ferant, umetni in trg. vrtnar, Ljubljana, Ambrožev trg 3.

Odda se s 1. marcem lepo mehlovana soba

Poizve se na Poljanski cesti št. 7. 590

Lepo solinčno 577

stanovanje

I. nadstr., 3 sobe s parketi, predsoba s pritlikinami in obsežen vrt z vrtno verando se odda za maj. Cesta na južno železnico šte. 32.

„Kupi se že rabljena majhna“

pisalna miza

za nizko ceno. 587

Ponudbe pod šifro „Pisalna miza“ na upravnishvo »Slovenskega Naroda«.

Nekoliko vajenega 516

notarskega kandidata sprejme takoj

notar Baš v Celju.

Proda se 589

moško kolo

prve vrste, zelo dobro ohranjeno in

otroški voziček

skoraj nov, elegantne oblike, z gumi-

jevimi kolesi. — Naslov: 589

Poljanska cesta št. 73/1., desno.

Išče se spretna in zanesljiva

prodajalka v trafiko

zmožna nemškega in slovenskega jezika.

Ponudbe v nemškem jeziku s priloženo sliko na 582

c. kr. glavno tobačno zalogo v Celju.

Lokomobile

16—21 HP za 8—12 atmosfer,

parni kotli, parni stroji, dinami,

transmisije, kolesa za jermena,

vse rabljeno, pa še dobro ohranjeno

se odda prav ceno.

Pojasnila pod „T. C.“ Ljubljana, glavna pošta restante. 584

Sprejme se izurjena, vestna vrtarica ali bona

k trem otrokom v starosti 4 do 10 let.
Muzikalne imajo prednost. — Po-
nudbe s prepisi izpriševal in pogoji
poste restante, Celje pod „Vrtarica 3“.

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombina-
cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na
doživetje in smrt z manjšajočimi se
12 vplačili.

„SLAVIJA“

... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...
Rezervni fond K 58.401.432-56 — Isplačano odškodnine in kapitalije K 123.257.695-77
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa posojila daje:
čigar pisarne so v
Generalno zastopstvo v Ljubljani
v lastni bančni hiši
v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja
proti vlomski tatvini pod zelo ugod-
nimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!

Postranski zaslužek!

Išče se za naslednje okraje

eden ali dva zastopnika

proti visoki proviziji, delo postransko, zelo majhen ter prav lahek posel. — Zeli se, da ima
obširno privatno znanstvo, ter dober ugled, kakor tudi stanovanje v enem kraju, katerega bi
zastopal. Sodni okraji: Črnomelj, Metlika, Kamnik, Kočevje, Ribnica, Vel. Lašče, Kranj, Tržič, Krško,
Mokronog, Radeče, Litija, Ljubljanska okolica, Logatec, Idrija, Lož, Postojna, Ilirska Bistrica, Senožeče,
Vipava, Radovljica, Kranjska gora, Novo mesto, Trebnje in Žužembek.

Ponudbe se sprejemajo do 15. februarja t. l. pošto ležeče Ljubljana, „Zaslužek 300“.

„Ali kupujete Cvekov domači“
brinovec, hrušovec in melisovec
iz Kamnika? — Za Ljubljano se sprejme
starejši zastopnik.

Izvrstne glasbene instrumente

najličnejše izvršitve in najboljše kako-
stvi dobavlja c. in kr. dvorni dobavitelj
Jan Konrad, razpošiljalnica glasbil v
Mostu št. 2394 (Češko). Harmonike po
K 5—, violine po K 5-80, citre K 4-30,
orglice 80 h, okarine 70 h, piščalke K 1-70,
pihalni akordeoni K 2-50 v najbogatejši
izbiri. Glavni katalog s 4000 slikami na
zahtevo vsakomur gratis in franko. —

Najfinejše rokavice
pravi francoski parfumi
in vsi v to stroko spadajoči
predmeti v najličnejši kakovosti.

Otilija Bračko
Ljubljana, Dunajska cesta 12, v Matičanovi hiši.

Ženitna ponudba!

Poštni uradnik, star 28 let,
se želi v svrhu ženitve se-
znani z gospodično, ki bi
bila dobra gospodinja in
bi imela premoženja vsaj
15.000 kron. — Ponudbe s
sliko na upr. „Slov. Naroda“
pod šifro „Bodečnost“.

Obče priznana na posebni način
namočena

polenovka

(Stockfisch)
se vedno dobiva pri trvdki
Jos. Pollak
Sv. Petra cesta šte. 9.

N B. Da mi bode mogoče za ve-
liki teden vsem postreči, prosim, da se
naročila vsaj en teden blagovljivo re-
zervirati.

Syrup Sarsaparillae
compos a sidrom.
Čistilo krvi. Stekl. K 3-60 in 7-50.

Liniment s sidrom Capsici
compos.
Nadomestilo za Fain-Expeller a sidrom.
Boličino ublačuje sredstvo za vdrgneje
pri prehladu, revmatizmu, protini itd. itd.
Steklenica K —80, 1-40, 2—.

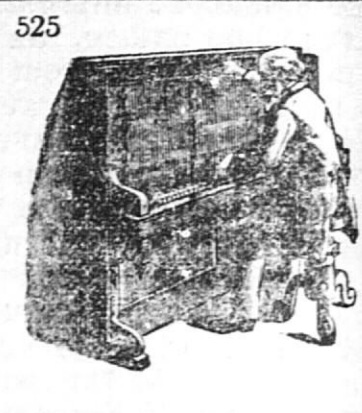
Železno beljakovinska tinktura
a sidrom.
Za malokrvnost in bledico.
Steklenica K 1-40. Steklenica K 1-40.

Dobiva se po lekarnam ali po naročilu od
Dr. RICHTERJEVE
lekarni „Pri svetem lovu“, Praga L.
Klinična ulica 5.

Josip Oblak, Ljubljana-Glince 92

prilpota svoje izvrstne
pianine, klavirje,
orkestrione, avto-
mate, gramofone,
plošče itd.
tudi uglašuje in
sprejema popravila

Ker je v lastni hiši poleg mesta in nima režijskih stroškov, mu je mogoče,
zadovoljiti čast naročnike kar najbolj solidno in ceno. Zadostuje dopisnica.

Razpis službe občinskega zdravnika.

V smislu §. 2. zakona z dne 12. avgusta 1907 dež. zak. list št. 39 raz-
pisuje se s tem mesto občinskega zdravnika za občino Podgrad z letno plačo
1600 kron in potno odškodnino (pavšalom) 1000 kron.

Zdravnik mora stanovati v Podgradu, kjer je sedež okrajni sodni in
drugim uradom, mora držati svojo farmacevtsko omaro in govoriti kak slo-
vanski jezik.

Pripominja se, da se bode v kratkem času ustanovil zdravstveni okoliš
treh občin tega sodniškega okraja, namreč: Podgrad, Jelšane in Materija, ter
da se mora računati na povišanje plače.

Natančnejši pogoji leže na ogled pri podpisnem županstvu.

Prošnje za to mesto je poslati podpisnemu županstvu v 4 tednih.

Županstvo občine Podgrad,
dne 10. februarja 1913. Dekleva, župan.

C. kr. avstrilske državne železnice. izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1912.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.

Odhod.
6-52 zjutraj. Osební vlak na Kranj, Tr-
žič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak,
Franzenfeste, Celovec, St. Vid ob Glini,
Dunaj.
7-32 zjutraj. Osební vlak na Grosuplje,
Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo,
Stražo - Toplice.
9-09 dopoldne. Osební vlak na Kranj,
Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak,
Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Ce-
lovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Ber-
lin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]
11-30 dopoldne. Osební vlak na Kranj,
Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak,
Franzenfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.
1-31 popoldne. Osební vlak na Grosu-
plje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo,
Stražo - Toplice.
3-32 popoldne. Osební vlak na Kranj,
Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak,
Franz s fseste, Celovec,
6-35 zvečer. Osební vlak na Kranj, Tržič,
Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na
brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd,
Monakovo, Vlissingen, (London), Celovec,
Linc, Dunaj.
7-44 zvečer. Osební vlak na Grosuplje,
Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.
10-00 po noči. Osební vlak na Kranj, Je-
senice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza
na brzovlak na Beljak, Franzenfeste, Ino-
most, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago,
Draždane, Berlin.

Prilhod.
7-23 zjutraj. Osební vlak iz Trsta, Go-
rice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Ber-

lina, Draždan, Prage, Linca, (Londona)
Vlissingena, Monakovega, Solnograda, Ino-
mosta, Beljaka, Tržiča, Kranja.
8-59 zjutraj. Osební vlak iz Rudolfovega,
St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega,
9-51 dopoldne. Osební vlak iz Trbiža,
Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Dunaja,
Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda,
Inomosta, Beljaka.
11-14 dopoldne. Osební vlak iz Gorice
Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka
Tržiča, Kranja.
3-00 popoldne. Osební iz Straže-Toplic,
Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Ko-
čevja, Grosupljega.
4-20 popoldne. Osební vlak od Trsta,
Gorice, Trbiža, Jesenic, Linca, Celovca,
Solnograda, Franzenfeste, Beljaka, Tržiča,
Kranja.
7-00 zvečer. Osební vlak iz Jesenic z
zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždan,
Prage, Dunaja, Linca, Celovca, Kölna,
Monakovega, Solnograda, Inomosta, Fran-
zenfesta, Beljaka, (direktni voz Solnograd-
Opatija-Reka).
8-15 zvečer. Osební vlak iz Trsta, Gorice
Trbiža, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca
Beljaka, Tržiča, Kranja.
9-13 po noči. Osební vlak iz Straže-Top-
plic, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega,
Kočevja, Grosupljega.
11-33 po noči. Osební vlak iz Trsta, Go-
rice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja

Postaja: Ljubljana drž. kolodvor.
Odhod na Kamnik: 7-27, 11-50, 3-12,
7-15, (11-00 ob nedeljah in praznikih).
Prilhod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-41,
6-15, (10-30 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Narodna tiskarna

v Ljubljani.

Telefon
št. 85.

Se priporoča v izvršitev
vseh tiskarskih del, ka-
kor: časopisov, knjig, tis-
kovin za urade, hranilnice
in posojilnice, cenikov,
okrožnic, jedilnih listov,
mrtvaških listov itd. itd.

Telefon
št. 85.

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17
priporoča svojo bogato zalogo

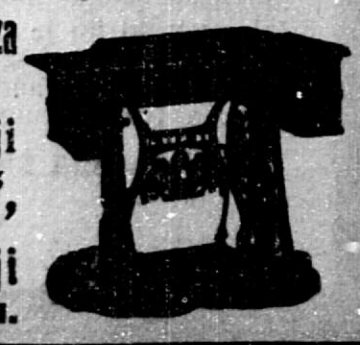
vozniš koles

šivalnistroji

za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za
vezenje v hiši.
Pisalni stroji
„ADLER“
Pletilni stroji
vseh velikosti.

Ivan Magdič

krojač prve vrste
Ljubljana, 2092

Dunajska cesta št. 20

(nasproti kavarno „Europa“)

se priporoča.

Zaloga angleškega blaga.

Fr. Kapus

Ljubljana,
Marije Ter.
cesta št. 11
: (Kolizej):

Ljubljana,
Marije Ter.
cesta št. 11
: (Kolizej):

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Zaloga spalnih ter jedilnih sob
v različnih najnovejših slogih.
Vsakovrstno drugo pohištvo.
Priznana solidno blago
ter najnižje cene.
Zajamčeno trpežni izdelki.

Otomane, divani in žimnice
različne kakovosti.
Velika izbira
otroških vozičkov,
vsakovrstnih slik, ogledal itd.